Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Majer Folksblat

פרייז 20 גראשען

היינט 8 זייטען

פייער פאָלקסבלאַט

אונפּאַרטייאישע פּאָליטיש - געזעלשאַפטליכע טאָג - צייטונג

Nr. 279/1274 | Łódź, Wtorek, 6 grudnia 1927 r. | פינפטער יאָהרגאַנג | לאָדז, דינסטאג, יב כסלו תרפ״ח | Nr. 279/1274

אַדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּעטריקאָווער 21, טעל. 71-24.

Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 2471.

דעקרעט וועגען וואַהלען צום סיים און סענאַט

וואַהלען צום סיים - דעם 4 מערץ, צום סענאַט - 11 מערץ.

וואַרשאַ, 5. טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). אין „דזשענ׳יק אוסטאַוו" פון 5. דעצעמבער איז פּערעפענטליכט געוואָרען די פּעראָרדנונג פון מלוכה-פּרעזידענט פון 3. דעצעמבער וועגען דעם טערמין פון די וואַהלען צום סיים און סענאַט. די וואַהלען צום סיים וועלען פאָרקומען זונטאָג דעם 4. מערץ צום סענאַט — דעם 11. מערץ. אינ׳ם קאַלענדאַר פון דער וואַהל - אָרדינאַציע הערט צוו. אַנד. פּעראָרדענט, אַז דעם 13. דעצעמבער דאַרפען זיך צוזאַמענקומען די 8 גרעסטע קלובען פון סיים. צווישען זיי אויך דאָס יודישע קאָלאָ און צושטעלען זייערע מיטגלידער פאַר דער הויפּט-וואַהל-קאָמיסיע.

דעם 15. יאַנואַר איז דער לעצטער טערמין אויף נאָכצוקאָנטראָלירען די וועהלער-רשימות. דעם 24. יאַנואַר — דער לעצטער טערמין אויף אַריינצוטראָגען די מלוכה-ליסטעס; דעם 3. פעברואַר — די קרייז-ליסטעס; דעם 21. פעברואַר — דאַרפען שוין פונאַנדערגעקלעבט ווערען אין די גאַסען די רשימות פון די קאַנדידאַטען; דעם 4. מערץ וועלען פאָרקומען די וואַהלען צום סיים; דעם 7. מערץ וועלען בעקאַנט געמאַכט ווערען די רעזולטאַטען. דעם 11. מערץ וועלען פאָרקומען די וואַהלען צום סענאַט; דעם 14. מערץ וועלען בעקאַנט ווערען די רעזולטאַטען פון די סענאַט-וואַהלען.

מאָרגען-איבערמאָרגען וועט בעשטימט ווערען דער גענעראַל-קאָמיסאַר.

פאָלקיסטען-דעמאָקראַטען ענטגילטיג זיך אָנגעשלאָסען אין יודישען נאַציאָנאַלען בלאָק

וואַרשאַ, 5 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) היינט פאַרמיטאָג איז אין נאַציאָנאַל-ראַט פאָרגעקומען די ווייטערדיגע זיצונג וועגען שאַפען דעם נאַציאָנאַלען בלאָק. ס׳איז בעשלאָסען געוואָרען, אַז אַלע סיים - דעפּוטאַטען און סענאַטאָרען וועלען בילדען אַ יודישע קאָלאָ מיט אויטאָנאָמיע אין רעליגיעזע און סאָציאַלע פראַגען.

די פאָלקיסטען-דעמאָקראַטען האָבען זיך שוין ענגילטיג אָנגעשלאָסען אָן דעם בלאָק און האָבען בעקומען צוגעזאָגט 2 מאַנדאַטען. דער המשך פון די בעראַטונגען וועט פאָרקומען פרייטאָג פריה.

גרויסע מיליטערישע בעשטעלונגען אין ביאַליסטאָק

ביאַליסטאָק, 5. (טעלעפאָניש). פון קריגס-מיניסטעריום זענען דורך די היגע פאַבריקאַנטען דערהאַלטען געוואָרען בעשטעלונגען אויף 300.000 מעטער טוך און 50.000 מעטער מאַנטעל-סחורות. די ביאַליסטאָקער פאַבריקאַנטען האָבען אָנגעגעבען די ביליגסטע אָפערטעס און זיי האָבען בעקומען 80 פּראָצענט פון די בעשטעלונגען.

כאָלערע אין אינדיען פערשפּרייט זיך.

לאָנדאָן, 5 (אַטע) די כאָלערע-עפּידעמיע אין האָלענדישען אינדיען האָט זיך אַריבערגעוואָרפען אויפ׳ן זינד-אַרכיפּעלאַג. אין בענגאַל זענען פאַר דער לעצטער וואָך קראַנק געוואָרען איבער 6000 מענשען. אין אַ דערפעל איז די גאַנצע בעפעלקערונג פון 270 מאַן אויסגעשטאָרבען.

קאָאָפּעראַטיווע האַנדווערקער=באַנק

אין לאָדז, פּאָלודניאָווא 4

געגר. אין 1911 יאָהר

נעמט אָן וועקסלען, פראַכטען און פערשידענע דאָקומענטען אויף אינקאַסאָ אויף אַלע שטעט און שטעטלעך פון גאַנץ פּוילען ביי אַ מינימאַלער פּראָוויזיע און צאָהלט אויס פּינקטליך דעמזעלבען טאָג, שיקט איבער געלד אויף גאַנץ פּוילען אָהן וועלכען ס׳איז אָפּצאָהל, נעמט אָן וקלאַדען, איינלאַגע און נדן-געלד אויף די בעסטע בעדינגונגען, מאַכט דיסקאָנטאָ און גיט אַרויס אַוואַנסען אויף אינקאַסע ביז 75°/₀.

795 די פערוואַלטונג.

צאָהן=אַרצט LEKARZ-DENTYSTA

M. KARABANOW

וסכאָדניאַ 31 (אין הויף) טעלעפאָן 50-09

היילט, פּלאָמבירט צ׳הם צאָהן, נאַגן אָהן שמערצען. קינסטליכע ציינער אָהנע גומענס און רעפּעראַטורען ווערען שנעל און ביליג אויסגעפירטיגט. נעהמט אָן פון 9 פריה ביז 8 אין אָוונט.

לעטשניצע פּרייזען. בעראַטונג אומזאָנסט. 195

לעבער

צו נעהמען אויף דער מאַשין ווערען אָנגענומען ביי

ג. נאָרדמאַן

29 צעגעלניאַנאַ 29

געדענקט!

אַז צו ווייַנאַכטס=פּייערטאָגע

געזינט איך אַ גרויסען אויסוואַהל פון געשענקס=קאָמפּלעטען און לוקסוסאָווע

פּערפּומען

צו די ביליגסטע פּרייזען ווי אויך אַלעראַרט קאָסמעטישע אַרטיקלען אינלענדישע און אויסלענדישע זעהר ביליג

PERFUMERJA S. BUCHWEITZ

PIOTRKOWSKA 22. ** TEL. 31-43

אַכטונג, הורטאָוניקעס שעכטער!

דאָנערשטאָג, דעם 8. דעצעמבער ד. י. 6 אַ זייגער אָוונט קומט פאָר אין פּעראיינס-לאָקאַל, פּאָדזשעטשנאַ 10

די יעהרליכע גענעראַל-פערזאַמלונג

מיט פאָלגענדער טאָג-אָרדנונג: 1) וואַהלען פון אַ פּאָרזיצער, פּערוואַלטונג, פינאַנץ-קאָמיסיע און רעוויזיאָנס-קאָמיסיע; פר״ע פאָרשלאָגען. צו וועלכער אַלע מיטגלידער פון שייבלערס און גייערס ווערען געבעטען מאַסענהאַפט צו ערשיינען.

בעמ. אין פאַל פון אַ נישט גענוגענדע צאָהל קומט די פערזאַמלונג פאָר צום 2. טערמין דאָנערשטאָג, דעם 15. דעצעמבער ד. י. 6 אַ זייגער אָוונט אין דעמזעלבן לאָקאַל און וועט זיין גילטיג ביי יעדער צאָהל מיטגלידער.

798 די פערוואַלטונג.

נאָך לאַנגע און שווערע ליידען איז זונטאָג, י׳ כסלו תרפ״ח געשטאָרבען אין וואַרשאַ אין עלטער פון 58 יאָהר אונזער ליבע מוטער

נ. ע. רבקה רחל צוקער (פון צו הויזע שוויצקע)

גלייכצייטיג דאַנקען מיר אונזער ליבען שוואָגער ירחמיאל קליינבוים פאַר זיין אָפּפערונג פאַר אונזער ליבע מוטער און זיין ליבע שוויגער.

די טיפבטרויערנדע הינטערבליבענע: קינדער, איידים, שניר, אייניקלעך, שוועסטער און ברידער.

787

אונזער טיפסטען מיטלייד דריקען מיר אויס אייך אונזערע פעראיינס-מיטגלידער ח״ח מענדל, הערשל און אליא בראַם צוליב׳ן טויט פון אייער פאָטער

קלמן בראם

צווישען אונזערע מיטגלידער זאָלט איהר אייער טרייסט געפינען.

די פערוואַלטונג פון פראָפ. אַרבייטער=פעראיין פון פלייש=אינדוסטריע אין לאָדז, בזשעזינער 5.

נאָך קורצע און שווערע ליידען איז נעכטען געשטאָרבען אין עלטער פון 44 יאָהר אונזער חבר און לאַנגיעהריגער מיטגליד פון דער באַלוטער הילפס-קאַסע ביים שוסטער-מייסטער-פעראיין

נ. ע. אליעזר קארפ

צו דער לויה, וועלכע קומט פאָר היינט, דינסטאג, 1 אַ זייגער בייטאָג פון טרויער-הויז, דאַלנאַ 10, ווערען אַלע מיטגלידער אויפגעפאָדערט אָפּצוגעבען דעם פערשטאָרבענעם דעם לעצטען כבוד.

784 די פערוואַלטונג.

טיף גערירט פון אייערע ליידען ליבע חברים מענדל, הערשל און אליא בראַם דריקען מיר אייך אויס אונזער האַרציגסטען מיטלייד צוליב׳ן טויט פון אייער ליבען פאָטער

קלמן בראם

אין די רייהען פון אונזערע חברים וועט איהר אַ טרייסט געפינען.

דער אָרטעל פון די לאָדזער שחט=הייזער ביים פּראָפ. אַרבייטער=פעראיין פון פלייש=אינדוסטריע אין לאָדז, בזשעזינער 5.

געעפענט די סעסיע פון פעלקער-בונד-ראט.

קאנפערענצען און בעראטונגען.-דאס הויפט געשפרעך פון אלע קאנפערענצען איז דער פויליש-ליטווישער סכסוך.-מ'ערווארט מיט שפאנונג דאס קומען פון מארשאלעק פילסודסקי קיין גענף.-טשעמבערלענס בריף צום מארשאלעק פילסודסקי.-א קאמיסיע פון 5 זאל זיך פערנעהמען מיט'ן ליטוויש-פוילישען סכסוך.

גענף, 5. (ספ. טעל.) היינט 11 פארמיטאג האט זיך געעפענט די 48. סעסיע פון ראט פון דער פעלקער-ליגע. פאר דער ערעפנונג זענען פארגעקומען א גאנצע רייה קאנפערענצען און בע-ראטונגען. בריאן, וועלכער איז אהער אנגעקומען זונטאג פריה צוזאמען מיט טשעמבערלענען האט אבגעהאלטען קאנ-פערענצען מיט די מיניסטארען: זאלע-סקי, בענעש, רומענישען דעלעגאט קא-מענע, מיט טשעמבערלענען, שטרעזע-מאנען, ליטווינאוו און לונאטשארסקי.

דאגעגען טשעמבערלען איז געווען זעהר איינגעהאלטען און האט קאנפע-רירט נאר מיט בריאנען און זאלעסקי'ן. די הויפט-טעמע פון די אלע געשפרע-כען איז געווען דער ליטוויש-פוילישער קאנפליקט. מ'רעכענט, אז דער סכסוך וועט פערענדיגט ווערען דורך אונטער-שרייבען פון פוילען און ליטע א גע-מיינזאמען פראטאקאל, וואס שטעלט פעסט אז ס'הערט אויף דער מלחמה-צושטאנד צווישעןביידע מלוכות. דער פראטאקאל זאל אויך אונטערגעשריבען ווערען דורכ'ן ראט פון דער פעלקער-ליגע.

גענף, 5 (אטע) די זיצונג איז ע-צפענט געווארען אונטערן פארזיץ פון כינעזישען געזאנדטען אין פאריז טשענ-גרא. אין אנהויב האט זיך אנגעהויבען א ויכוח וועגען פעסטשטעלען די 30 פונקטען פון דער טאג-ארדנונג.

דער אונגאריש-רומענישער סכסוך ווע-גען אפטאנטען האט נישט געקענט ער-לעדיגט ווערען צוליב דער קראנקהייט פון רומענישען דעלעגאט טיטולעסקא נאכדעם ווי ס'איז פארגעלייענט גע-ווארען דער בעריכט וועגען האנדעל מיט אפיום און וועגען פרויען-האנדעל און ס'איז פעסטגעשטעלט געווארען די טאג-ארדנונג, דאן איז די זיצונג האלב 3 א זייגער אפגעלעגט געווארען ביז דינסטאג.

לאנדאן 5. (ספ. טעל.) „דיילי טעלעגראף" טיילט מיט, אז בעת די נעכטיגע קאנפערענצען צווישען בריא-נען מיט טשעמבערלענ'ען איז פעסטגע-שטעלט געווארען, אז דער ענין ווילנא איז נאך נישט רייף און אז די בעסטע לעזונג פון סכסוך זאל זיין צו פערלאנ-גען פון מארשאל פילסודסקי, אז ער זאל זיך אפהאלטען פון דעצידירטע ארויסטרעטונגען בנוגע ליטע, ווייל לויט ליטווינאוו'ס ערקלערונגען, וואלט עס געקענט דערפיהרען צו א קריג מיט רוסלאנד.

פון דער אנדערער ז"יט וועט אבער דער ראט פון דער פעלקער-ליגע פער-לאנגען אונבעדינגט, אז וואלדעמאראס זאל אפשאפען דעם מלחמה-צושטאנד מיט פוילען.

גענף, 5, (ספ. טעל.) וואלדעמא-ראס איז אנגעקומען אהער נעכטען נאכמיטאג.

גענף, 5. (ספ. טעל.) מיניסטער זאלעסקי האט אפגעהאלטען א קאנפע-רענץ מיט בריאנ'ען, מיט טשעמבער-לענ'ען און מיט סציאלאיאן.

בריאן האט ערקלערט, אז די ערלע-דיגונג פון פויליש-ליטווישען סכסוך איז פאר'ן פעלקער-בונד א לעבענס-פראגע. די פראגע וועט בעהאנדעלט ווערען אויף דער דינסטאג'דיגער זיצונג פון פעלקער-ליגע-ראט. נאכדעם ווי ס'וועט בעשטימט ווערען ווער ס'זאל אפגעבען דעם בעריכט, וועלען דאנערשטאג אדער פרייטאג אויסגעהערט ווערען די פוילי-שע און ליטווישע ערקלערונגען.

דאס אנקומען פון מארשאל פילסוד-סקי ווערט דא דערווארט מיט גרויס אינטערעס און רופט ארויס פערשידענע קאמענטארען. אין די היגע זשורנאליס-טישע קרייזען ווערט איבערגעגעבען, אז טשעמבערלען האט צוגעשיקט פילסוד-סקי'ן א בריף, אין וועלכען ער דריקט אויס דעם וואונש אפצוהאלטען מיט איהם א קאנפערענץ וועגען דעם ליטוויש-פוי-לישען סכסוך ווי אויך וועגען ענינים פון אלגעמיינער פאליטיק.

גענף, 5. ספ. טעל.). דא ווערט פראיעקטירט צו שאפען א קאמיסיע פון 5 וואס זאל זיך פערנעהמען מיט'ן ליט-וויש-פוילישען סכסוך. אלס איהר פאר-זיצער זאל בעשטימט ווערען דער הא-לענדישער אויסערן-מיניסטער און אלס מיטגלידער—בריאן, טשעמבערלען, שטרע-זעמאן און דער יאפאנישער געזאנדטער אין פאריז.

בערלין, 5. (אטע). „קרייצצייטונג" טיילט מיט פון קאוונא, אז די דארטיגע פאליטישע קרייזען האלט מען, אז וואל-דעמאראס וועט שוין נישט צוריקקומען קיין קאוונא אלס פרעמיער-מיניסטער. זיין ארט זאל פערנעהמען דער איצטי-גער מעמעלער גובערנאטאר מערקיס. דער דרוק פון די מערב. מלוכות וועט צווינגען וואלדאמאראסען אנצוקניפען פאליטישע בעציהונגען מיט פוילען.

האנדעלס-בעציהונגען צווישען עסטרייך און א"י.

ירושלים, 5. (י.ט.א. טעלעגרא-פיש) די עסטרייכיש-מזרחי'שע האנדעלס-קאמער בעמיהט זיך איצט צו פערבינ-דען האנדעלס-בעציהונגען צווישען עסטרייך און ארץ-ישראל.

פראפ. חיים ווייצמאן אין רומעניען.

בוקארעשט, 5. (י.ט.א. טעלע-גראפיש). די היגע יודישע קהלה האט דא איינגעארדענט א פייערליכע אויפ-נאהמע לכבוד דעם פראפ. חיים ווייצ-מאן. עס זענען אנוועזענד געווען פאר-שטעהער פון פערשידענע ארגאניזאציעס און פון רומענישען אויסערן-מיניסטעריום.

אויף די פייערליכע רעדעס, האט פראפ. ווייצמאן צווישען אנדערען גע-זאגט, אז די וועלט וועט משפט'ען דאס גאנצע יודישע פאלק פאר'ן ארץ-ישראל-אויפבוי. ער האפט, אז דאס גאנצע יודישע פאלק וועט צושטעהן צו דעם אויפבוי פון ארץ ישראל.

בוקארעשט, 5. (י.ט.א. טעלע-גראפיש). אין דער ענגלישער געזאנ-דטשאפט איז איינגעארדענט געווארען א פייערליכע אויפנאהמע לכבוד פראפ. ווייצמאן ביי דער אנוועזנהייט פון א רייה רומענישע פאליטיקער און אנ-געזעהענע פערזענליכקייטען.

לכבוד פראפ. ווייצמאן איז אין רו-מענישען אויסערן-מיניסטעריום פארגע-קומען א מיטאג.

ציוניסטישע לאנדס-קאנפערענץ אין רומעניען.

בוקארעשט, 5 (יט"א טעלעגראפיש) ביי דער אנוועזנהייט פון פראפ. ווייצמאן, רומענישן אויסערן-מיניסטער און ענגלישן געזאנדטען איז דא פאר-געקומען די פייערליכע ערעפנונג פון דער לאנד-קאנפערענץ פון די רומענישע ציוניסטען.

די מעהרהייט פון דער דאזיגער קאנפערענץ בעשטעהט פון ווייצמאנ'ס אנהענגער.

פון סיום אין די קאשארען.

ווארשא, 5 (טעלעפאניש) פיל פון די סענאטארען און דעפוטאטען, וועל-כע זענען נישט אפגעקומען די מילי-טערישע איבונגען, וועלכע זיי האבען נעדארפט אדורכמאכען זאלען איצט אין די נאהענסטע טעג בעקומען אויפ-פאדערונגען פון זייערע פ.ק.או. צו רע-גולירען זייער בעציהונג צום מיליטער און עווענטועל אפקומען די מיליטערי-שע איבונגען. די, פון די דעפוטאטען און סענאטארען, וואס האבען נאך נישט בעקומען צוגעטיילט זייערע פולקען, וועלען צוגערעכענט ווערען צו א ווארשאווער פולק, און וועלען דארט אלס בעזונדערע קאמפאניע דורכמאכען די מיליטערישע שול.

א וואך פאר דעם יודישען וויסענשאפטליכען אינסטיטוט.

אלע פריינד פון י. וו. א. דארפען אקטיוו מיטהעלפען אין דער ארבייט.

ווילנא (י.ט.א.) דער יודישער ווי-סענשאפטליכער אינסטיטוט האט בע-שלאסען צו פראקלאמירען די וואך פון חנוכה (18–25 דעצעמבער 1927) אלס א „וואך פאר דעם יודישען וויסענשאפט-ליכען אינסטיטוט". אין משך פון דער וואך דארפען אלע פריינד און סימפא-טיקער פונ'ס אינסטיטוט אין לאנד און אין אויסלאנד ווערבירען נייע מיטגלי-דער פאר דער „געזעלשאפט פריינד פון יודישען וויסענשאפטליכען אינסטיטוט". עס דארפען דורכגעפיהרט ווערען איינ-מאליגע געלד-זאמלונגען. אין יעדער שטאט און שטעטעל דארפען ארגאני-זירט ווערען געזעלשאפטען אדער קריי-זען פון „פריינד". ווער עס האט וועל-כע ס'איז מאטעריאלען, וואס קענען די-נען דעם אינסטיטוט: דאקומענטען, פנקסים, אלטע כתב-ידן, ספרים, ביכער, קאמפלעטען, איינצעלנע נומערן פון אלטע צייטשריפטען, פלוג-בלעטער, טע-אטער-אפישען, בריף פון וויכטיגע פער-זענליכקייטען, פאטאגראפיס א. אז. וו. דארף דאס אין משך פון דער וואך צו-שיקען דעם אינסטיטוט (ווילנע, גרויס-פאהולאנקע 18).

דער אינסטיטוט בעקומט שוין ביז-איצט סובסידיעס פון א רייה יודישע קהלות אין לאנד און אין אויסלאנד. אין משך פון דער „חנוכה-וואך" דאר-פען די פריינד פון אינסטיטוט, מיטגלי-דער פון די קהלה-ראטען אדער קהלות-פערוואלטונגען דורכפיהרען אנ'אקציע, אז אויך זייערע קהלות זאלען סובסידי-רען דעם אינסטיטוט. דורך איינשטעלען געהעריגע סומען אין די קהלות-בוד-זשעטען.

דאס זעלבע דארף אויך געטון-ווערען דורך די יודישע ראטמענער אין די שטאט-ראטען בפרט אין יענע ערטער, וואו עס זענען בעשטימט סובסידיעס פאר נישט-יודישע וויסענשאפטליכע אינ-סטיטוציעס.

די לייטונג פון אינסטיטוט האט בע-שלאסען צו געבען אלס ספעציעלע פרעמ-יעס די אויסגאבען פון אינסטיטוט, אדער אנדערע וויסענשאפטליכע ביכער פאר די קרייזען אדער פערזאנען, וואס וועלען זיך בעזונדערס אויסצייכענען מיט זייער אינטענסיווער ארבייט אין משך פון דער אינסטיטוט-וואך.

עס איז כדאי צו בעמערקען, אז במשך פון זיין קורצער פערהעלטעניש-מעסיגער עקזיסטענץ האט דער יודישער וויסענשאפטליכער אינסטיטוט ארויסגע-געבען אדער צוגעגרייט צום דרוק אונ-געהויער וויכטיגע יודישע וויסענשאפט-ליכע ווערק. אזוי איז שוין ערשינען דער 1-טער באנד פאר פילאלאגיע, גע-ווידמעט דעם בעריהמטען פילאלאג, דר. אלפרעד לאנדא, דער 2-טער און 3-טער פילאלאגישער באנד ווערט ארויס איניכען ביים פערענדיגען האלט זיך דער „עקאנא-מישער באנד" אונטער דער רעדאקציע פון יעקב לעשטשינסקי, אין דרוק גע-פינט זיך ד"ר טשעריקאווערס „היסטא-רישער באנד". אין משך פון הייגטיגען ווינטער וועט ארויס פון דרוק דער „טעאטער-באנד" אונטער דער רעדאק-ציע פון ד"ר שאצקי, דער אינסטיטוט גרייט צו א ריזענווערק א. נ. „ביבלא-גראפישער יאהר-בוך", וועלכער ענט-האלט א רשימה און אבהאנדלונג פון אלע יודישע ביכער און ס"רים, וואס זענען ערשינען אין משך פון יאהר אויף דער גאנצער וועלט.

די לייטונג פון אינסטיטוט לעגט גרוי-סע האפנונגען אויף דער „וואך" און איז זיכער, דאס אלע פריינד פון דער יודישער קולטור און וויסענשאפט וועלען זיך אין דער „וואך" אקטיוו בע-טייליגען.

Specialista dla przepukliny
Wynalazca patent. bandaży

מיט 20-יעהריגער פראקטיק בעקאנטער ספעציאליסט ראפאפארט האט ערעפענט א פיליאלע אין לאדז און נעהמט אן לײדענדע אויף פערשידענע געברעכליכקײטען און קערפער-פערקרימונגען, ווי: 1) לייסטען-ברוכען, וואס פאלען אריין אין פיס (אייער-ביטעל) נאבעל-ברוכען, בויך-ברוכען, געבער-מוטער-ברוכען, אויך גאל-שטיינער, העגג-בויך א.ז.וו. ס'ווערט געהיילט מיט די נייעסטע ספעציאל היילבאנדאזשען פון איגענער ערפינדונג, וואס איז געווארען אנער-קענט דורך מעהרערע פראפעסארען, 2) פערקרומטע פלייצעס (הויקערס) לעהמונגען, געשוואלענע פיס, העלפט דעם קראנקען מיט די נייעסטע היילאפאראטען. בעשאנקען אויך מיט אנאלדענעם מעדאל.

דיר. ראפאפארט נעהמט אויף לײדענדע ביי

גרינבוים, זגערזשער № 17 טעלעפאן 42 - 64.

אויף פערלאנג פון קראנקע בעזוך אין דער הײם און אין שפיטאל. | אײגענע ווערקשטעל

זאל פילהארמאניע נארוטאוויטש-גאס 20 **זאל פילהארמאניע**

דינסטאג און מיטוואך, דעם 13. און 14. דעצ. האלב 9 אווענד וועט דער בעריהמטער יודיש-רוסישער שריפטשטעלער, די קרוין פון דער מאדערנער רוסישער ליטעראטור, דער געניאלער מחבר פון „כוליא כורע-ניטא און ווייגע תלמידים, „דאס לעבען און טויט פון ניקאלאי קורבאוו, „די ליבע פון זשאננא נעי" א. אנד.

איליא ערענבורג

האלטען צוויי פארלעזונגען אין דער רוסישער שפראך.

דינסטאג, דעם 13. דעצעמבער האלב 9 א זייגער אווענד א.ד.ט.: **„דער ראמאנטיזם פון דער היינטיגער צייט"**

מיטוואך, דעם 14-טען דעצעמבער האלב 9 אווענד **רעציטאציעס פון אייגענע** נאך נישט **געדרוקטע ווערק**

בילעטען אויף ביידע פארלעזונגען שוין צו בעקומען ביי דער קאסע פון פילהארמאניע, נארוטאוויטש 20

עלעגאנט געקליידעט

קאנט איהר נאר געהן ווען איהר מאכט זיך א מלבוש זאלט איהר פריהער בעזוכן דאס לאנג עקזיסטירענדע געשעפט פון

יודישע לאנגע מלבושים אגראראווא 8

ווי איהר בעקומט שטענדיג אויף לאגער ווינטערדיגע, זומער-דיגע און קינדער מלבושים פון די בעסטע סחורות. אנ'איי-גענעם ווערקשטעל מיט די בעסטע שניידער-ארבייטער. בעמערקונג: אויף בעשטעלונגען בעזיך איך א גרויסען אויסוואהל און פערשידענע סחורות. אויסנאהמס-פרייזען פאר חתונה-אויסשטייער

חיים מאנדראווסקי 8 אגראדאווא 8

Dr. med.
NIEWIAŻSKI
Sienkiewicza 34
tel. 59-40.

ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראנקה. בעהאנדל. פומענער-שוועכע נעמט אן פון 9–5 אווענד.

מאסאזש- און הייל-גימנאסטיק-שולע און קאבינעט
פון דר. מעד.

ב. שמירגעלד

צעגעלניאנא 6, טעל. 51-89. רענטגענ-שטראלען, סערקרימונגען, פאראליזען, נערווען-שטערונגען, פוס-שמערצען, שטוהל-פערשטאפונג, גינעקאלאגישע מאסאזשע, יעהאנדלונג פון פיזיש שוואכע קינדער (גרופען). נאך דעם צ'רינגען די שולע, ווערט ארויסגעגעבען א צייגניס. עמפפאנג פון 3–5 נאכם.

אכטונג, עלעגאנטע הערען!!

דערמיט מאך איך בעקאנט דער ג' קונדשאפט, אז נאך א גרינדליכער רעארגאניזאציע פון מיין ערשטקלאסיגען

שניידער-אטעליר א. קוטשינסקי, פעפער-גאס 20

נעהם איך אן אלערליי בעשטעלונגען צום איצטיגען ווינטער-סעזאן פון סמאקינגען, ווינטער-פאלטענס, פעלצען און אנצוגען אלעס לויט די לעצטע אויסלענדישע מאדעלען. :—: פאר דער צופרידענהייט פון דער געעהרטער קונדשאפט ווערט גאראנטירט. מיט אכטונג

A. KUCZYŃSKI, ŁÓDŹ, Pieprzowa 20

רעעלע בעהאנדלונג! מעסיגע פרייזען! לייכטע בעדינגונגען!

לאָדז. 6 דעצעמבער 1927

„נייער פאָלקסבלאַט"

לאָדז. 6 דעצעמבער 1927.

אויס די קהלה

זאָל לעבען די נייע קהלה.

„קיינער וועט קיין קדיש נישט זאָגען, קיינער - קיין מפטיר זינגען", און קיינעם וועט עס נישט אָנהויבען צו אַרן, וואָס די לאָדזער יודישע קהלה, אָט דאָס אָנעמישע, רחמנות'דיגע פערזעהעניש'ל, דאָס פערשלאָפענע „זיבעלע" געבוירען פון אונזערע אומגליקליכע פערהעלטענישען, האָט „פריהצייטיג" אויסגעהויכט איהר נשמה.

דאָרט, וואו דער ראַציאָנעלער שכל, וואו די לאָגיק פון מאָדערנער יודישקייט האָט נישט געקענט קומען צום טאָט און אויסדרוק, דאָרט, וואו דער מיטעלאַלטער האָט געוואָלט הערשען מיט זיין אויסגעטרוקענטער, אומציכטיגער האַנד — דאָרט האָט געמוזט האָבען אַ שליטה די וויסטע קללה, וואָס לאָזט אונז נישט אָפּ אויף שריט און טריט, און טריקענט אויס אומברחמנות'דיג אַלע שפּראָצונגען פון יודישער קולטור, וואָס גאַרען צו זון, צו ליכטיגקייט, צו מענשליכען לעבען.

האָט זיך עס אַזוי געצויגען לאַנגע הונדערטער יאָהרען; דער קנויל פון דער טראַדיציע האָט זיך געוויקעלט און געדריוועלט, דאָס מתים-שטיבעל האָט געטון דעם טויטען יודענטום זיין רעכט, ביז —

ביז מיר זענען געקומען צו אַ גרעניץ, און דאָס לעבעדיגע לעבען, וואָס איז שטאַרקער פאַר די מעכטיגסטע טראַדיציעס, האַלט ביים איינברעכען די פּולע מיט מאָך-בעוואַקסענע ווענטלעך פון די מתים-שטיבלעך אין דעם יודישען לעבען.

נישט נאָר אין לאָדז קראַכען די דאָזיגע אינסטיטוציעס, וואָס ענטשפּרעכען נישט בשום אופן דער יודישער ווירקליכקייט — נאָר אומעטום, וואו עס הויבט אָן צו שלאָגען דער קוואַל פון מאָדערנער יודישקייט מוז קומען אויף דער אויבערפלאַך די אמת'ע אינסטיטוציע, וואָס זאָל כולל זיין אונזערע מאַטעריעלע און גייסטיגע הצטרכות'ן.

יאָ, טאַקי! ריין, זויבער מוז ווערען אונזער נאַציאָנאַל אויסלעבען זיך; געהייליגט און געאַכפּערט מוז ווערען אונזער שטרעבען צו אַ שיינער ווירקליכקייט, אָבער —

תשובה ותפילה וצדקה, אין דעם שיינעם, נישט צבועק'ישען זין פון וואָרט, מוז פערנעהמען אַנ'אָרט אין דער שיינער ווירקליכקייט, אָבער נישט פערנעהמען דעם אויבענאָן און דערדריקען אַלדאָס היילינע, קולטורעלע, אַלמענשליכע, וואָס דער מאָדערנער יוד טראָגט מיט.

מיר לעבען אין צוואַנציגסטען יאָהרהונדערט, און אונזער צוקינפטיגע אָנפיהרערשאַפט מוז רעפּרעזענטירט ווערען ענטשפּרעכענד צו דער מאָדערנער צייט.

אַזוי דיקטירט דאָס לעבען גופא!

מן.

דאָס שטרעבען אויף די מניעות

צו שליסען אַ האַנדעלס-אָפּמאַך צווישען פּוילען און דייטשלאַנד.

די צאָל-מלחמה צווישען פּוילען און דייטשלאַנד דויערט שוין עטליכע יאָהר. פערשידענע סבות, הן פּאָליטישע און הן ווירטשאַפטליכע האָבען דערפיהרט צו דער דאָזיגער מלחמה.

די לעצטע ידיעות פון בערלין וויזען אָבער אָן דערויף, אַז דער ביזאיצטיגער פּרינציפּיעלער ווידערשטאַנד מצד דייטשלאַנד וועגען שליסען אַ ווירטשאַפטליכען אָפּמאַך מיט פּוילען איז געבראָכען געוואָרען. די אויבערהאַנד האָט גענומען די ווירטשאַפטליכע נויטווענדיגקייט, און מ'קאָן דעריבער האָפען, אַז דער צושטאַנד פון ווירטשאַפטליכער מלחמה צווישעןביידע בערמאַנטע מלכות וועט בקרוב פערענדיגט ווערען.

אין פּוילען איז מען זיכער דערמיט צופרידען, ווייל דער שטענדיגער שלום-צושטאַנד און דאָס פריינדליכע צוזאַמענאַרבייטען מיט די שכנות'דיגע מלוכות ענטשפּרעכט די לעבהאַפטסטע אינטערעסען פון דער פּוילישער מלוכה.

דער אומשטאַנד, וואָס ביידע מלוכות זענען איצט דירעקט פּראַאינטערעסירט און שטרעבען צו אַ ווירטשאַפטליכען שלום, פערשטאַרקט נאָך די איבערצייגונג, אַז די אונטערהאַנדלונגען, וואָס קומען איצט פאָר צווישען ביידע צדדים אין וואַרשאַ וועלען האָבען דעם געוואונשטען רעזולטאַט.

ס'איז אָבער אינטערעסאַנט דורכצושטודירען די סיבות, וואָס האָבען בעוואויגען דייטשלאַנד אין איצטיגען מאָמענט צוצואיילען דאָס שליסען פון אַ שטענדיגען אָדער לכל-הפחות לאַנג-דוי- ערענדען האַנדעלס-אָפּמאַך מיט פּוילען.

קודם-כל איז די דאָזיגע שטרעבונג פון דייטשלאַנד אַ פּועל-יוצא פון איהר מיסערפאָלג אין דעם צאָל-קריג מיט פּוילען. דאָס, וואָס פּוילען האָט בעקומען די גרויסע סטאַביליזאַציע-הלואה, זייענדיג אין אַ ווירטשאַפטליכען קריג מיט דייטשלאַנד האָט אין דער הינזיכט געשפּילט אַ גרויסע ראָל. אָבער נישט דאָס איז די איינציגע סיבה. דער פּויליש-דייטשער האַנדעל-אָפּמאַך איז איין רינגעלע אין דער פּאָליטיק, וואָס דייטשלאַנד וויל אדורכפיהרען אין די נאָהענטסטע עטליכע יאָהר. ס'האַנדעלט זיך וועגען רעווידירען דעם דעוויס-פּלאַן, וועלכען דייטשלאַנד מוז נאָך צאָהלען איהר מלחמה-קאָנטריבוציעס. דייטשלאַנד וועט קענען רעכענען אויף דער רעוויזיע פון דעם דאָזיגען פּלאַן, אויב זי וועט, ווי ס'האָט אין זיין ראַפּאָרט געשריבען דער קאָאַליציע-פּאַרשטעהער זשולבער, אויסמיידען אַלע מעגליכקייטען פון מאַכען איהר אַ פאָרוואורף, אַז זי האָט נישט אַלץ געטון, כדי לאָיאַל אויסצופיהרען איהרע פערפּליכטונגען בנוגע דעם דעוויס-פּלאַן.

צווישען די דאָזיגע פערפּליכטונגען געפינט זיך אויך דער פּונקט, אַז דייטשלאַנד מוז אָננעהמען אַלע מיטלען, כדי צו פערשטאַרקען איהרע פּאָזיציעס און צאָהלונגס בילאַנס. דייטשלאַנד קען דעריבער נישט רעכענען אויף רעוויזיע פון איהרע קאָנטריבוציע-צאָהלונגען אַזוי לאַנג, ווי ס'וועלען פריהער נישט אויסגענוצט ווערען אַלע מעגליכקייטען צו פערגרעסערען דעם סחורה-אַרויספיהר אין אַנדערע מלוכות, און בעזונדערס אין די מלוכות פון מזרח-אייראָפּאַ, וואָס ליגען דירעקט אין שכנות מיט דייטשלאַנד, דעריבער איז דייטשלאַנד אַזוי שטאַרק פּראַאינטערעסירט אין דעם האַנדעלס-אָפּמאַך און וועט זיין וואָס מעהר נאַכגיביג, אַז דער דאָזיגער אָפּמאַך זאָל געשלאָסען ווערען. אָבער, נישט קוקענדיג אויף די זעהר גינסטיגע מאָמענטען אין די אונטערהאַנדלונגען, וועלען דערביי דאָך זיין זעהר שווערע שטערונגען. בעזונדערע שוועריגקייטען וועט אַרויסרופען, ביים שליסען אַ האַנדעלס-אָבמאַך, אָדער אַ לאַנג-דויערנדען פּראָוויזאָריום. די פראַגע פון אונבעגרעניצטען אַרויספיהר פון פלייש און בהמות קיין דייטשלאַנד.

ווי שטרעזעמאַנען האָט זיך אויסגעדריקט, וועט דאָס נאָכגעבען די פערלאַנגען פון פּוילען אין דער הינזיכט אַרויסרופען אַ קריזיס אין דער לאַנדווירטשאַפט פון דייטשלאַנד. דייטשלאַנד האָט ביז איצט געפיהרט אַ פּאָליטיק פון אַליין-פערזאָרגונג נישט אָנקומענדיג צו אימפּאָרט, אויב ביי אַנדערע אַרטיקלען איז דאָס איהר געלונגען האָט דאָס אין דער פלייש-בראַנזשע נישט געקענט געלונגען. די דייטשע דעלעגאַציע וועט זיך זיכער אַקעגענשטעלען דעם אונבעגרעניצטען אַריינפיהר פון פּוילישען פלייש קיין דייטשלאַנד, וואָס איז ווידער זעהר געוואונשען פאַר פּוילען.

די דאָזיגע פראַגע ווערט איצט דעבאַטירט צווישען ד"ר טוואַרדאָווסקי און מין. הערמעס און ס'איז צו האָפען, אַז אויך די דאָזיגע שוועריגקייט וועט בעזייטיגט ווערען.

יודישע נייעס.

אונגאַרישע אָרטאָדאָקסען און אַסימילאַטאָרען געגען דער ציוניסטישער בעוועגונג.

בודאַפּעשט. (יט"א). די אָרטאָדאָקסען און נעאָלאָגען (אַסימילאַטאָרען) אין אונגאַרן פיהרען, ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט, אַ פערביסענעם קאַמף געגען דער ציוניסטישער בעוועגונג און געגען דער לעגאַליזאַציע פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע אין אונגאַרן. עס איז אפילו אַרויסגערוקט געוואָרען אַ דראָהונג צו וואַרפען אַ חרם אויף די אַלע, וואָס וועלען מיטווירקען מיט דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע.

לעצטענס האָבען די אָרטאָדאָקסישע פיהרער דעלעגירט צום אינערן-מיניסטער דעם יודישען דעפּוטאַט אין אונגאַרישען פּאַרלאַמענט ד"ר פּאָול סאַנדאָר, ער זאָל איבערצייגען די רעגירונג, אַז די ציוניסטישע אָרגאַניזאַציע דאַרף פונאַנדערגעלאָזען ווערען. ד"ר סאַנדאָר האָט זיך בעמיהט אויפצווייזען די „געפאַהר", וואָס דראָהט דער מלוכה מצד דעם ציוניזם.

עס ווערט אויך אינספּירירט אַנ'אַנטי-ציוניסטישע פּראָפּאַגאַנדע אין דער פּרעסע.

ד"ר יצחק בערגסאָן אין ארץ-ישראל.

ירושלים, 5. (י.ט.א. טעלעגראַפיש) ד"ר יצחק בערגסאָן פון ניו יאָרק איז בעשטימט געוואָרען אַלס דירעקטאָר פון בילדונגס-דעפּאַרטאַמענט ביים ציוניסטישען עקזעקוטיוו אין ארץ-ישראל.

ד"ר בערקסאָן, וועלכער איז אַ ספּעציאַליסט פון שול-וועזען איז שוין אָנגעקומען קיין ארץ ישראל און איבערגענומען זיין אַמט.

דער קאַמף מיט דער אָפּאָזיציע אין סאָוועט-רוסלאַנד.

(אַ בריף פון מאָסקווע).

דעם 2-טען דעצעמבער האָט זיך געעפענט דער 15-טער צוזאַמענפאָהר פון דער רוסלענדישער קאָמוניסטישער פּאַרטיי. מ'איז געווען שטאַרק נייגעריג, צו דער צוזאַמענפאָהר וועט פאָרקומען אין בעשטימטען טערמין, צי מ'וועט אויפ'ן צוזאַמענפאָהר לעזען דעם גורל פון דער אָפּאָזיציע. ווען אָבער טראָצקי און זינאָוויעוו זענען אויסגעשלאָסען געוואָרען פון דער פּאַרטיי, האָט זיך דער שאַרפער אינטערעס צום צוזאַמענפאָהר שטאַרק פערקלענערט. דער צוזאַמענפאָהר וועט נאַטירליך ברענגען אַ נצחון פאַר דער איצטיגער פּאַרטיי מעהרהייט, בפרט ווען די אָפּאָזיציע וועט נישט זיין פערטראָטען דורך איהרע פיהרער, אָבער די וכוחים פאַר'ן צוזאַמענפאָהר האָבען אויפגעדעקט, אַז די אָפּאָזיציע איז אַריינגעדרונגען סיי אין די שפּיצען סיי אין די מאַסען פון דער פּאַרטיי און איהרע סימפּאַטיקער.

דער זעלבסטמאָרד פון יאָפּע'ן האָט אַרויסגערופען קלאַנגען, אַז די סבות פון זיין שריט זענען אַ חוץ פּערזענליכע געווען אויך פּאָליטישע: אַז ער האָט זיך ענטוישט אין די איצטיגע פיהרער, אין דער פּאָליטיק פון צענטראַל-קאָמיטעט און דאָס איז געווען איינער פון די וויכטיגסטע מאָמענטען, וואָס האָבען איהם בעוואויגען צום טראַגישען טויט. נאָר קיינער האָט נישט געוואוסט, אַז יאָפּע, וועלכער איז געווען אַ נאָהענטער פריינד פון טראָצקי'ן, איז געווען אַנ'אַקטיווער טוער פון דער אָפּאָזיציע. ערשט איצט איז עס בעשטעטיגט געוואָרען דורך דעם בעקאַנטען אָנהענגער פון סטאַלינ'ען, דורך יאַראָסלאַווסקי'ן. מ'דערוויסט זיך איצט, אַז נאָכ'ן טויט פון יאָפּע'ן זענען זיינע פּאַפּירען דורכגעפאָרשט געוואָרען אין קאָמיסאַריאַט פאַר אויסערן-ענינים און ס'איז פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז יאָפּע איז געשפּאַנען בראש פון אַ קאָמיטעט, וואָס האָט געהאַט די אויפגאַבע צו העלפען די געליטענע „אָפּאָזיציאָנערען". פאַר'ן דאָזיגען „רויטען קרייץ" האָבען אַלע אָפּאָזיציאָנערען אָפּגעגעבען אַ טייל פון די איינקונפטען פון זייערע פּאַרלעזונגען. און ערשט ווערט פערשטענדליך, פאַרוואָס יאָפּע'ס לויה איז אַראָפּ אַזוי קאַלט: קיינער פון די פיהרענדע, אַ חוץ טשיטשערינ'ען האָבען זיך אין דער לויה נישט בעטייליגט. אגב געהען אַרום קלאַנגען, אַז אויך טשיטשערין זאָל זיין געכאַפּט אין דער מעשה, און אַז זיין איצטיגע „קראַנקהייט" זאָל זיין אַ פּועל יוצא פון זיין נישט פולער „כשר"-קייט.

ס'איז שווער פעסטצושטעלען וויפיל אין די קלאַנגען איז דאָ אמת, ווייל אויך וועגען יאָפּע'ן האָט מען ביז נאָכ'ן טויט גאָרנישט געוואוסט. די אָפּאָזיציע פילט זיך גאַנץ דרייסט און די צענטראַל-רעגירונג ווייזט דערווייל נישט אַרויס קיין ענטשלאָסענקייט, דאָס האָט זיך בולט אַרויסגעוויזען אפילו בנוגע טראָצקי'ן און זינאָוויעוו'ן.

דעם 11. נאָוועמבער נאָך די גאַסען-דעמאָנסטראַציעס אין מאָסקווע זענען טראָצקי און זינאָוויעוו אַרויסגערופען געוואָרען אין דער צענטראַלער קאָנטראָל-קאָמיסיע, זיי זענען געקומען, אָבער קיין ערקלערונגען האָבען זיי נישט געגעבען. טראָצקי האָט זיך אָנגעטון און איז אַוועקגעגאַנגען. די קאָמיסיע האָט געוואַרט 2 שעה און דאַן אַנ'אויפגערעגטע און בעליידיגטע אויסגעשלאָסען איהם מיט זינאָוויעוו'ען. ערשט אין 3 טאָג אַרום האָבען טראָצקי מיט זיינע חברים צוגעשיקט שריפטליכע ערקלערונגען. נישט ווייניגער שאַרף פיהרט זיך אויף ראַקאָווסקי. ווען מ'האָט איהם פון כאַרקאָוו אַרויסגערופען קיין מאָסקווע, האָט ער זיך נישט אונטערגעוואָרפען דער פעראָרדנונג און איז אַוועקגעפאָהרען קיין דניעפּרעפּעטראָווסק ווייטער צו פיהרען זיין אַגיטאַציע.

ביעלאָבאָראָדאָוו, וועלכער האָט אָרגאַניזירט דעם מאָרד פון צאַר ניקאָלאַי מיט זיין פאַמיליע, האָט געזאָלט אַרויסטרעטען אין יעקאַטערינאָדאַר. ווען מ'האָט איהם, אַלס אָפּאָזיציאָנער, געשטערט, האָט ער זיך געווענדעט צו די רויט-אַרמייצעס און ערקלערט, אַז זיי דאַרפען זיך נישט אונטערוואַרפען די בעפעהלען פון דער איצטיגער רעגירונג, ווייל זי דינט איצט די אינטערעסען פון אַנ'אַנדער קלאַס. יאַראָסלאַווסקי קוואַליפיצירט דעם דאָזיגען אַרויסטריט פון ביעלאָבאָראָדאָוו'ן אַלס מלוכה-פערראַט.

די דאָזיגע אַרויסטרעטונגען פון דער אָפּאָזיציע, וואָס הויבען אָן אַרויסצודרינגען אויף אויסען און פערכאַפּען אויך די אַזוי גערופענע אונפּאַרטייאישע, ווערען דראָהענד פאַר דער איצטיגער מעהרהייט, וואָס האָט די מאַכט און די רעגירונג פון סטאַלין איז שטאַרק פערזאָרגט. דער צוזאַמענפאָהר דאַרף בעשטימען די ליניע און די מיטלען ווי אַזוי צו בעקעמפען די אָפּאָזיציע, וועלכע ווערט דראָהענד פאַר'ן איצטיגען מלוכה-צושטאַנד אין סאָוועט-רוסלאַנד.

ס. ק—ס.

אַרבייטס - שוץ פאַר פרויען און קינדער אין א"י

ירושלים, 5 (יט"א טעלעגראַפיש) אין אָפיציעלען אָרגאַן פון דער ארץ-ישראל-רעגירונג איז פערעפענטליכט די פעראָרדנונג וועגען אַרבייטס - שוץ פאַר פרויען און קינדער.

קינדער יונגער פון 12 יאָהר ווערט איינגאַנצען פערבאָטען צו אַרבייטען.

דער נציב העליון איז בעפולמעכטיגט געוואָרען די פעראָרדנונג אדורכצופיהרען אין לעבען.

אַ געזעלשאַפט פאַר יודישע וויסענשאַפטען אין רומעניען.

בוקאַרעשט (י.ט.א.) די טעג איז דאָ געגרינדעט געוואָרען אַ „געזעלשאַפט פאַר יודישע וויסענשאַפטען", וואָס האָט זיך געשטעלט פאַר אַנ'אויפגאַבע צו שטיצען אַלע צווייגען פון דער יודישער וויסענשאַפט און ספּעציעל די פאָרשונגען אויפ'ן געביט פון געשיכטע און פאָלקלאָר פון די רומענישע יודען אין פערשידענע פּראָווינצען.

אין קורצען דאַרף שוין ערשינען דאָס ערשטע וויסענשאַפטליכע זאַמעל-בוך. בראש פון דער געזעלשאַפט שטעהען הרב דר. געמיראַוטער, הרב צירעלסאָן פון קישינעוו, הרב דר. מאַרק פון טשערנאָוויץ, הרב דר. אייזנעד פון קלויזענבערג א. אַנד.

Dr. PRYBULSKI

זאַוואַדזקאַ 1, טעל. 25-38.

וועגערישע און האַר-הויט-קראַנקהייטען. מענער שוואַכע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (האַר-אויספאַל), רענטגען-שטראַהלען.

נעמט אָן פון 9—1 און פון 4—8 אָוענט. דאַמען פון 4—5 נאָכם.

ספּעציעלער ווארט-זאַל פאַר פרויען.

Dr. Med. I. WEINBERG

Cegielniana 47, tel. 26-02.

אינערליכע קראַנקהייטען, ספּעציעל פאַר לונגען- און האַרץ-קראַנקהייטען, בעשטראַהלונגען און קינסטליכע בערג-זון. נעמט אָן אין לעטשניצע, זגערזשער 17 פון 6–7. אין דערהיים פון 3–5 נאָכמ.

Dr. Z. Rakowski

ספּעציאַליסט פאַר אויערען, נאָז, האַלז און לונגען-קראַנקהייטען.

קאָנסטאַנטינאָווסקאַ 9, טעלעפאָן 17-31 ... פון 12—2 און פון 5—7 ... אויך אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 10—11 און נ.מ. פון 3—4.

Dr. med. EYCHNER Jakób

Aleja 1-go maja 16, tel. 11-48

אינערליכע- און קינדער - קראַנקהייטען. נעמט-אָן פון 7–8, זונטאָג פון 3–4

קינדער זענען פערשוואונדען געוואָרען און קיינער ווייסט נישט וואו זיי זענען.

שוידערליכע מעשים דערצעהלט אויף דער לעצטער זיצונג פון קהלה־ראַט.

ס'איז פערהאַן אַ לאַטייניש שפּריכוואָרט, אַז וועגען אַ געשטאָרבענעם רעדט מען, נאָר גוטס, אָדער גאָרנישט. ווען דער מת זשיפּיעט אָבער נאָך מיר מיינע ראָס די לאָדזער יודישע קהלה — האָבען די פרנסים זיך צוגעאיילט און אויף דער לעצטער זיצונג פון קהלה־ראַט געמאַכט הספּדים, וואָס קען קיין כבוד דעם לעבעדיגען „בר־מנן" נישט פערשאַפען.

שטעהט דאָזאָר זעלמאַנאָוויטש אויף דער רעדנער־טריבונע און דערצעהלט פאַקטען איינעם שרעקליכער און גרויזאַמער ווי דער אַנדערער. פאַקטען, וואָס געהען אַריבער מיט זייער גרויזאַמקייט די גרעניצען פון גוטער, אָדער שלעכטער געזעלשאַפטליכער אַרבייט. נאָר עס קומט אַריין אין שפּיל דאָס לעבען פון אונשולדיגע קליינינטשקע יודישע קינדערלעך פון גאַנצע יודישע משפחות, פון יודישען כבוד.

דערצעהלט דאָזאָר זעלמאַנאָוויטש: די יודישע קהלה־פערוואַלטונג פערנעהמט זיך על פי טראַדיציע נישט מיט קיין היימלאָזע קינדער פון פעראָרימטע, עקסמיסירטע, נויטבעדערפטיגטע עלטערען, נאָר מיט אונגעזעצליכע און אונטערגעוואָרפענע קינדער. די דאָזיגע קינדער, וועלכע די קהלה־פערוואַלטונג האָט געמוזט ווי ס'איז פערזאָרגען זענען אַוועקגעגעבען פערשידענע פרעמדע פרויען צו ערציהען, מ'האָט נישט געוואוסט, ווער די פרויען זענען, צי מ'קאָן אַנפערטרויען די קינדער, אַבי מ'האָט ביי דער פערוואַלטונג אַרויסגענומען די קינדער פון לאָקאַל און פּטור פון אַ צרה.

איז איינמאָל אָנגענומען געוואָרען אַ בעשלוס אין דער פערוואַלטונג, אַז די פרנסים זעלמאַנאָוויטש און ווייצמאַן זאָלען געהען אין די וואוינונגען פון די פרויען און זיך איבערצייגען ווי אַזוי די קינדער זעהען אויס און צי ווערען זיי גוט בעהאַנדעלט און ערצויגען. די דערמאָהנטע פרנסים האָבען אָנגעהויבען זייער מאַרש, זענען זיי אַריינגעקומען צו אַ פרוי, וועלכע האָט געהאַט פון דער קהלה צוויי קינדער צו ערציהען, אין שטוב האָבען זיי אָנגעטראָפען נאָר 1 קינד. די דאָזאָרעס האָבען זיך געפרעגט וועגען אַנדערען קינד, אָבער קיין קאָנקרעטען ענטפער האָט די פרוי נישט געקענט געבען.

ווען די דאָזאָרעס האָבען ענערגיש אָנגעהויבען פערלאַנגען אַן ענטפער וועגען דעם צווייטען קינד, האָט די פרוי אָנגעהויבען צו שטאַמלען און ערקלעהרט, אַז דאָס קינד האָט זי אַוועקגעגעבען איהרס אַ מוהמע. קיין אַדרעס פון דער מוהמע האָט די פרוי נישט געקענט אָנגעבען. קיין שום דראָהונגען האָבען נישט געהאָלפען, דאָס קינד איז ביז היינט נישטאָ און מ'ווייסט נישט, וואו דאָס קינד איז אַהינגעקומען, צי ס'איז דער'הרג'עט געוואָרען, צי פערקויפט.

די דאָזאָרעס האָבען וועגען דאָזיגען שרעקליכען פאַקט אָפּגעגעבען אַ בעריכט דער קהלה־פערוואַלטונג, און, אַ חרפּה אויסצוזאָגען, די קהלה־פערוואַלטונג האָט נישט אָנגענומען קיין שום שריט דעם ענין אויפצוקלערען.

אַן אַנדער פרוי אין זדונסקאַ וואָליע האָט געהאַט צוויי קינדער פון דער לאָדזער קהלה צו ערציהען, פערשטעהט זיך, אַז די פרוי האָט די גאַנצע צייט גענומען פון דער קהלה־געלד פאַר ביידע קינדער, מיטאַמאָל דערוויסט מען זיך, אַז ביי דער דאָזיגער „ערציהערין" איז שוין זייט אַ לאַנגע צייט נישט פערהאַן מעהר ווי איין קינד, מ'האָט אָנגעהויבען נאָכפרעגען און די פרוי האָט מודה־געווען, אַז איין קינד איז שוין זייט אַ לאַנגער צייט געשטאָרבען אָבער דאָס האָט נישט געשטערט דער פרוי צו נעהמען פון דער קהלה־געלד פאַר צוויי קינדער.

דערמיט איז דער ענין נאָך נישט ערלעדיגט, ווען מ'האָט אָנגעהויבען נאָכפרעגען, ווען, וואו און ביי וואָס פאַר אַ אומשטענדען איז דאָס קינד געשטאָרבען, וואו ס'איז בעגראָבען געוואָרען, האָט די פרוי קיין קאָנקרעטע תשובה נישט געקענט געבען, די פערוואַלטונג האָט ווידעראַמאָל גאָרנישט געטון, כדי דעם דאָזיגען אונערהערטען פאַקט אויפצוקלערען.

די מעקלערין ביים אָפּגעבען אונטערגעוואָרפענע קינדער צו דערציהען איז געווען אַ פרוי, וועלכע האָט זיך אַרומגעדרעהט אין דער גמינע און זי איז דאָס געווען די „הענדלערקע" מיט קינדער. זי האָט גענומען וואָכען־געלד פון די ערציהערינס, האָט געטוישט די קינדער פון איין אָרט אויף אַנדערען — מיט איין וואָרט געפיהרט אַ פשוט'ען האַנדעל מיט די דאָזיגע אומגליקליכע קליינע בעשעפענישען.

ווען אויף דער פערוואַלטונגס־זיצונג איז בעטראַכט געוואָרען דער ענטדעקטער סקאַנדאַל און ס'איז געווען אַ פאָרשלאַג וועגען איבערגעבען דעם גאַנצען ענין דער פּראָקוראַטור, האָט אָבער די מעהרהייט פערשטאַנען, אַז דער ענין דאַרף ערלעדיגט ווערען אויף דעם אופן, אַז די „מעקלערין" זאָל אָפּגעזאָגט ווערען פון איהר אַמט און זאָל בעקומען 200 זלאָטיס ענטשעדיגונג.

ווייטער געהען געשיכטען וועגען עקסמיסיעס און דאַכלאָזע יודישע פאַמיליעס, וועלכע האָבען זיך געוואַלגערט אין די גאַסען מיט קליינע קינדער, געשוואָלען געוואָרען פאַר קעלט און הונגער און די קהלה־פערוואַלטונג האָט נישט געקוקט אויף פערשידענע אויפפאָדערונגען און די דאָזיגע מענשען נישט געשטיצט נאָר מיט דעם מאָטיוו, ווייל דער פאָרשלאַג צו שטיצען די פאַמיליעס איז געקומען פון דער מינדערהייט־פראַקציע און נישט פון דער מעהרהייט.

פרנס ווייצמאַן דערצעהלט ווידער וועגען דעם סקאַנדאַל מיט דעם קהלה־הויז אויף פולנאָצנא־גאַס. פיל מיה האָט געקאָסט דאָס צוריקבעקומען פון דעם רעקווידירטען הויז. פיל אינסטיטוציעס האָבען זיך געווענדעט וועגען בעקומען אַן אָרט פאַר זייערע אינסטיטוציעס אין דעם דאָזיגען בנין. איידער אָבער די שווערע קהלה־פערוואַלטונג האָט זיך אָנגעהויבען אַ ריהר־טון, איז געקומען אַ היגע אינסטיטוציע, אַראָפּגענומען די שלעסער פון די טירען און אַהין זיך אַריינגעצויגען, נישט פרעגענדיג ביי קיינעם.

די פערוואַלטונג האָט נישט אָנגענומען קיין שום איניציאַטיוו די דאָזיגע אונאָרמאַלע לאַגע צו ענדערען.

פרנס עדעלמאַן גרייפט שטאַרק אָן די קהלה־פערוואַלטונג, וואָס צוליב אַן'אַקס פון אַ וואָגען איז אַמאָל חרוב געוואָרען ביתר און צוליב „אַנ'אַלעקסאַנדרערער" עירוב איז חרוב געוואָרען די לאָדזער יודישע קהלה. ווען די אַלעקסאַנדרערער האָבען געשריגען, אַז דער עירוב איז כשר, האָבען די גערער געשריגען פּסול און די יודישע בעפעלקערונג איז געשטאַנען און געגאַפט און געפרעגט; הזאת נעמי? איז דאָס—דאָס וויגעלע פון דער יודישער נאַציאָנאַלער אויטאָנאָמיע?

זעהר אַ טרויעריגער סך־הכל פון דער גוסס'דיגער קהלה אין לאָדז.

אַקציע צו בעפרייען פון לאָקאַל־שטייער די קליינע דירות.

(פ) אויפ'ן פאָרשלאַג פון ראַטמאַן האַלענדערסקי האָט בשעתו דער לאָדזער שטאָט־ראַט אָנגענומען אַ בעשלוס, אַז פון דירות, וועלכע האָבען פאַר דער מלחמה געצאָהלט ביז 150 רובל אַ יאָהר דירה־געלד זאָלען בעפרייט ווערען פון דירה־שטייער. די אויפזיכטס־מאַכט האָט אָבער נישט מסכים געווען מיט דעם אָנגענומענעם בעשלוס און האָט איהם אַנולירט. דער אַלטער מאַגיסטראַט האָט אָבער אויף אייגענער אחריות בעשלאָסען דערווייל איינצוקאַסירען דעם דירה־שטייער פון דירות ביז 60 רובל אַ יאָהר. ערשט צום סוף פון דער קאַדענץ האָט דער אַלטער מאַגיסטראַט אַרויסגעשיקט „נאַקאַזען" צו די 60־רובל'דיגע דירות.

די טויזענדער אַרבייטסלאָזע האָבען זיך אָבער געווענדעט צום מאַגיסטראַט, אַז זיי קענען נישט צאָהלען דעם דירות־שטייער.

דער נייער מאַגיסטראַט טרעט דערייבער איצט צו אויסצואַרבייטען אַ רייהע פאָרשלאַגען וועגען דעם דאָזיגען דירות־שטייער, וועלכע וועלען געשיקט־ווערען אין פינאַנץ־מיניסטעריום צו בעשטעטיגען.

לאָדזער האַנדווערקער־ראַט רופט אַ ראַיאָן־קאָנפערענץ פון אַלע האַנדווערקער.

מיט אַ צייט צוריק זענען אין אַלע לאָדזער האַנדווערקער פעראיינען פאָרגעקומען וואַהלען צום צענטראַלען האַנדווערקער־ראַט. נאָכדעם ווי די וואַהלען זענען פאָרגעקומען האָבען זיך די צוויי צענטראַלעס (פון פּאָלודניאָווא 4 און זאַוואַדזקאַ 5) געזאָלט פעראייניגען. אָבער בעת די וואַהלען פון אַן'עקזעקוטיוו זענען די צדדים נישט דורכגעקומען און דער פעראייניגטער ראַט האָט זיין טעטיגקייט נישט אָנגעהויבען.

מיט אַ קורצער צייט צוריק האָט דער פאָרזיצער פון דער האַנדווערקער־צענטראַלע אין וואַרשאַ ה' ראַסנער בעזוכט לאָדז און אויף אַ קאָנפערענץ מיט די האַנדווערקער פון ביידע צדדים איז בעשלאָסען געוואָרען רופען צום לעבען דעם פעראייניגטען ראַט. די וואַהלען פון עקזעקוטיוו זאָלען פאָרקומען אויף פּראָפּאָרציאָנעלע יסודות און אַלס מיטגלידער פון ראַט זאָלען קענען זיין נאָר האַנדווערקער, וואָס האָבען אייגענע וואַרשטאַטען.

דער פעראייניגטער ראַט האָט אויף זיך אויך געזאָלט געמען די איניציאַטיוו צוזאַמענצורופען אין לאָדז אַ ראַיאָן־קאָנפערענץ פון די האַנדווערקער אין לאָדזער וואָיעוואודזטווע.

זונטאָג אָווענד איז אין צענטראַלען האַנדווערקער־פערבאַנד (פּאָלודניאָווא 4) פאָרגעקומען אַ זיצונג פון ראַט. צו דער זיצונג זענען געקומען כמעט אַלע מיטגלידער פון ראַט, אָבער די אָנהענגער פון זאַוואַדזקאַ 5 האָבען אָפּגעגעבען אַן'ערקלערונג, אַז אַזוי ווי די וואַהלען צום ראַט זענען שוין פאָרגעקומען לאַנג, דאַרף מען איצט אַדורכפיהרען נייע וואַהלען. זיי האָבען זיך דעריבער אין דער זיצונג נישט בעטייליגט. די זיצונג פון ראַט איז פונדעסטוועגען ווייטער פאָרגעקומען און ס'איז בעשלאָסען געוואָרען צוצוגרייטען די ראַיאָן־קאָנפערענץ, וועלכע וועט פאָרקומען אין לאָקאַל פון צענטראַלען האַנדווערקער־פערבאַנד (פּאָלודניאָווא 4).

די פאָרזעצונג פון דער ראַט־זיצונג וועט פאָרקומען זונטאָג אין אָווענד.

קהלה

זיצונג פון דער פערוואַלטונג.

נעכטען אין אָווענד איז פאָרגעקומען אַ זיצונג פון דער קהלה־פערוואַלטונג, וועלכע איז צוליב דער אָבוועזענהייט פון פּרעזעס רוס צוזאַמענגערופען געוואָרען דורכ'ן וויצע־פּאָרזיצער דאָזאָר בערגער. אַ בעריכט פון דער זיצונג וועלען מיר ברענגען מאָרגען.

עמעריטור־פערזיכערונג פאַר גייסטיגע אַרבייטער.

(§) פון וואַרשאַ זענען נעכטען צוריקגעקומען די פאָרשטעהער פון דעם קרייז־ראַט פון אינטעלעקטועלע אָנגעשטעלטע, וועלכע האָבען אַנטייל גענומען אין דריטען לאַנדעס־צוזאַמענפאָהר פון די אינטעלעקטועלע אָנגעשטעלטע.

די לאָדזער דעלעגאַציע, איז אַ חוץ דעם אויפגענומען געוואָרען ביים אַרבייטס־מיניסטער יורקעוויטש. די דעלעגאַציע האָט איבערגעגעבען דעם מיניסטער אַ מעמאָריאַל וועגען שאַפען אויפ'ן שטח פון לאָדז אַן'אַנשטאַלט פון עמעריטור־פערזיכערונג.

דער רעגירונגס פּראָיעקט צוצוציהען לאָדז צום עמעריטור־אַנשטאַלט אין פּויזען, האָט אַרויסגערופען צווישען די לאָדזער אָנגעשטעלטע אַן'אונצופרידענקייט און אונרוהיגקייט, ווייל דער פּראָיעקט ענטשפּרעכט נישט די בעדערפענישען פון לאָדז.

אין די אַפּטייקען.

היינטיגע נאַכט־דיזשורען.

(§) היינט בײנאַכט דיזשורירען פאָלגענדע אַפּטייקען: ל. פּאַהלאַווסקי (פּיעטריקאָווער 307) ס. האַמבורג (גלוגאָוואַ 50) ב. גלוגאָווסקי (נאַרוטאָוויטשאַ 4) י. סימקעוויטש (קאָפּערניק 26) א. בארטשוש (פּאָמאָרסקאַ 10) א. פּאָמפּש (פּלאַץ־קאָשטשיעלני 10).

---

6 דינסטאַג **יב** כסלו תרפ"ח	**דעצעמבער** זון־אויפגאַנג 7.24 זון־אונטערגאַנג 3.27 לענג פון טאָג 10.11

רעגיסטראַציע

פון יאַהרגאַנג 1907.

די מיליטעריש־פּאָליציייאישע ביוראָ ביים מאַגיסטראַט טיילט מיט, אַז אַלע יונגע־לייט פון יאָהרגאַנג 1907 דאַרפען איצט פערזענליך זיך רעגיסטרירען אין לאָקאַל פון מיליטעריש־פּאָליציייאישען ביוראָ (טראַוגוטאַ 10) פון 8 פריה ביז 3 נאָכמיטאָג, שבת פון 8 פריה ביז האַלב 2 בייטאָג.

היינט, דינסטאָג די וואָס וואוינען אויפ'ן שטח פון 8. פּאָליציי־קאָמיסאַריאַט מיט די פאַמיליען־נעמען פון N ביז Z.

מאָרגען, מיטוואָך, די וואָס וואוינען אויפ'ן שטח פון 9. פּאָליציי־קאָמיסאַריאַט מיט די פאַמיליען־נעמען פון A ביז Z.

וועגען אונטערשטיצונג פאַר רעזערוויסטען־פאַמיליעס.

(§) ווי בעוואוסט האָט מען בשעתו בעשטעטיגט אונטערשטיצונג פאַר די פאַמיליעס פון רעזערוויסטען, וועלכע זענען גערופען געוואָרען צו מיליטער־איבונגען.

לויט דער אויסרעכנונג פון דעם מיליטער־פּאָליציייאישען ביוראָ האָט מען אויף דעם ציל בעדאַרפט האָבען 31000 זלאָטעס.

די דאָזיגע סומע האָט די מיליטער פּאָליציייאישע ביוראָ, דורך דעם וואָיעוואָדען־אַמט אויסגעשריבען פונ'ם פינאַנץ־מיניסטעריום. דאָס מיניסטעריום האָט אָבער אַרויסגעשיקט נאָר אַ העלפט 15000 זלאָטעס, דאָס געלד האָט מען צוטיילט נאָר צווישען איין העלפט פון די פאַמיליעס. די בע'עולה'טע איבריגע פאַמיליעס לויפען נאָך אין מאַגיסטראַט און פאָדערען אונטערשטיצונג. דאָס ביוראָ, האָט צוליב דעם ווידער אַמאָל זיך געווענדעט צום פינאַנץ־מיניסטעריום, און ווען עס וועט אָנקומען דאָס רעשט געלד וועלען אויך ערלעדיגט ווערען די איבריגע בערעכטיגטע צו אונטערשטיצונג.

דעלעגאַציע

פון סעזאָן־אַרבייטער ביים שטאָט־פּרעזידענט.

(אז) דער פּרעזידענט זשיעמיענצקי האָט נעכטען אויפגענומען אַ דעלעגאַציע פון סעזאָן־אַרבייטער, וועלכע האָבען געבעטען, אַז די סעזאָן־אַרבייטער, וועלכע האָבען נאָך נישט אָבגעאַרבייט 20 וואָכען, וועלכע געבען זיי דאָס רעכט צו אונטערשטיצונג, זאָלען נאָך נישט אָפּגעזאָגט ווערען פון דער אַרבייט.

דער פּרעזידענט האָט צוגעזאָגט דעם ענין פאָרצולעגען אויף דער נאָהענטסטער זיצונג פון מאַגיסטראַט און זיך צו בעמיהען דער ענין זאָל גינסטיג פאַר די אַרבייטער ערלעדיגט ווערען.

אַ פייערליכע אַקאַדעמיע

9 יאָהר פּועלי־ציון („יוגענד") אין לאָדז.

היינטיגען שבת וועט אין ענגלישען זאַל (אַל. 1־טער מאַי 2) פאָרקומען אַ פייערליכע אַקאַדעמיע א. נ.: „אַ גרוס די „יוגענד"־קעמפער" (9 יאָהר אונטער די פאָהנען פון „פּועלי ציון").

אין דער פייערונג ־ וועט זיך בעטייליגען דער ספּאָרט־פעראיין „שטערן", אַן אָרקעסטער א. אַז. וו.

מיט רעפעראַטען וועלען אַרויסטרעטען די בעוואוסטע אַרבייטער־יוגענד־טוער יוסף ראָזען און יעקב קענער (וואַרשאַ), דאָזאָר עדעלמאַן א. אַנד.

אַן׳ערפינדונג, וואָס וועט מאַכען אַן׳איבער־קעהרעניש אין דער הויז־ווירטשאַפט
אינטערעסאנטער סעאנס אין דער עלעקטראָווניע.

נעכטען איז פאַר איינגעלאַדענע געסט און פאָרשטעהער פון דער פרעסע דעמאָנסטרירט געוואָרען אין דער עלעקטראָווניע אַן׳אַפּאַראַט, וועלכער דאַרף מאַכען אַן׳איבערקעהרעניש אין דער הויזווירטשאַפט. ביים סעאַנס זענען אַנוועזענד געווען: דער פאָרשטעהער פון עלעקטראָווניעס־פערבאַנד ה׳ קוזשניצקי, דיר. באַטקאָווסקי און דיר. דושיעניאַקאָווסקי, וועלכער האָט געהאַלטען אַן״ איינלייטונגס־וואָרט. ערקלערונגען האָט געגעבען ה׳ וו. מאָדלעי. דער פערטרעטער פון דער ווינער פירמע, וועלכע אַרבייט אויס די אַפּאַראַטען.

עס האַנדעלט זיך וועגען אַן׳עלעקטרישען שפּאָר־קאָך־אויטאָמאַט, וועלכער מאַכט אומנויטיג די בענוצונג פון מענשליכער אַרבייט ביים קאָכען און באַקען. דער אַפּאַראַט איז בכלל נישט קאָמפּליצירט, בעשטעהט פון אַ מעטאַלענעם קעסעל מיט אַ רייהע אַלומיניענע קאָך־מכשירים. כדי צו בעקומען אַ מאָל־צייט, איז גענוג צוצושטעלען די געריכטען – ביז 4 – 5, אַריינשטעלען אין דעם אַפּאַראַט, איינשאַלטען דעם עלעקטרישען שטראָם און דערמיט אייגענטליך איז די גאַנצע אַרבייט געענדיגט. דאָס איבריגע מאַכט דער אַפּאַראַט אַליין, אויטאָמאַטיש. נאָך 45 מינוט זענען אַלע אַריינגעשטעלטע מאכלים אָפּגעקאָכט און דאַן שליסט זיך דער קאָנטאַקט אויטאָמאַטיש אויס, אַזוי אַז ס׳איז מעהר נישטאָ קיין שטראָם־פערברויך. די מאכלים דאַרפען נאָך בלייבען אַ געוויסע צייט אין אַפּאַראַט און זיך קאָכען אין זייער אייגענער וואַרימקייט. קיין שום השגחה אויפ׳ן אַפּאַראַט איז נישט נויטיג. ווען דער אַפּאַראַט איז איינגעשאַלטעט, קאָן די באַלעבאָסטע רוהיג אַוועקגעהן, עס וועט שוין אַלץ אַליין געטון ווערען. דער אַפּאַראַט האַלט די וואַרימקייט – אָהן שטראָם, עטליכע שעה.

אַפּאַראַטען זענען פערהאַן צווייערליי; אויף 1–2 פערזאָן און אויף 3–5 פערזאָן. דער ערשטער קאָסט 390 אין באַר, אָדער אויף ראַטעס: ביי 12 חדשים 450 זל. ביי 24 חדשים – 500 זל. מיט אַ באַר־איינצאָהלונג פון 50 זל. דער שטראָם־פערברויך אויף אָפּצוקאָכען אַ מיטאָג אויף דעם אַפּאַראַט קאָסט ס. ה. 12 גראָשען. דער צווייטער אַפּאַראַט קאָסט: אין באַר 460 זל., ביי ראַטעס: 12 חדשים – 530 זל., 24 חדשים – 600 זל., באַר־איינצאָהלונג – 60 זל. אַ מיטאָג אָפּקאָכען אויף דעם צווייטען אַפּאַראַט קאָסט ס.ה. 15 גראָשען.

פאַר׳ן געברויך פון די אַפּאַראַטען וועט די עלעקטראָווניע איינפיהרען אַ ספּעציעלען הנחה־טאַריף, וועלכער וועט זיין גילטיג זומער־צייט אַ גאַנצען מעת־לעת און ווינטער־אַ חוץ צווישען 2 און 7 נאָכמיטאָג און וועט בעטרעפען 25 גראָשען אַ קילאָוואַט־שעה, אַנשטאָט דעם נאָרמאַלען טאַריף פון 67 גראָשען.

בעת די ערקלערונגען איז דעמאָנסטרירט געוואָרען דאָס אָפּקאָכען פון אַ מיטאָג און אָפּבאַקען אַ קוכען, וואָס האָט זיך זעהר גוט איינגעגעבען.

די עלעקטראָווניע פערנעהמט זיך צו פערשפּרייטען אויך ספּעציעלע וואַש־אַפּאַראַטען. וואָס דאַרפען אַריינברענגען אַן׳איבערקעהרעניש אין דעם אופן פון וואַשען וועש און אַנדערע זאַכען.

די קאָך־ און באַק־אַפּאַראַטען האָבען אויסזיכטען שטאַרק פערשפּרייט צו ווערען, ווייל זיי ברענגען אַ גרויסע איינשפּאָרונג אין צייט, געלד און אַרבייט.

היינט, 4 נאָכמיטאָג וועלען די אַפּאַראַטען דעמאָנסטרירט ווערען פאַר׳ן ברייטען פובליקום.

פּראָצעס וועגען אַ רויב־אָנפאַל אויף אַ יוד. פאַמיליע

(§) אונטערן פּאָרויץ פון ריכטער קאָזלאָווסקי איז נעכטען אין קרייז געריכט בעהאַנדעלט געוואָרען דער פּראָצעס געגען: קאָנסטאַנטין שאַבלאַ, יאַן גאָלאָמב, סטאַניסלאַוו וואָזשניאַק, פראַנצישעק קאַטאָווסקי און יוזעף האַבערסקי. אַלע בעשולדיגט אין אַ רויב־אָנפאַל אויף דער פאַמיליע קעמפּינסקי (פּאָמאָרסקאַ 107).

דער רויב־אָנפאַל איז פאָרגעקומען פאַראַיאָהרען יאַנואַר און האָט שיער נישט געקאָסט דאָס לעבען פון די בעפאַלענע, ווייל די באַנדיטען האָבען ביים אָנפאַל געפּרובט שיסען און נאָר על פי נס האָבען די רעוואָלווערען נישט אויסגעשאָסען. אַ טייל פון די בעפאַלענע האָט זיך דערווייל איינגעגעבען אַרויסצובעקומען פון דער שטוב און אַלאַרמירען הילף. דער רויב־אָנפאַל האָט זיך נישט איינגעגעבען. די רויבער זענען נעלם געוואָרען. עס האָט זיי אַרויסגעגעבען דורך אַן׳אַנאָנימען בריף די געליבטע פון איינעם פון די אָנפאַלער.

דאָס געריכט האָט פער׳משפט דעם 29־יעהריגען יאַן גאָלאָמב און דעם 31־יעהריגען קאָנסטאַנטין שאַבלאַ צו 6 יאָהר טורמע יעדען, דעם 29־יעהריגען פראַנצישעק קאַטאָווסקי – 5 יאָהר; דעם 26־יעהריגען סטאַניסלאַוו וואָזשניאַק – 4 יאָהר שווערע טורמע; יוזעף האַבערסקי איז צוליב מאַנגעל אין בעווייזען בעפרייט געוואָרען.

אַראָפּגעוואָרפען זיך פון 3. שטאָק.
טראַגישער סוף פון אַ פרוי.

(§) אַ שרעקליכע טראַגעדיע האָט זיך נעכטען אָפּגעשפּילט אויף זשעלאַזנאַ 12 אין האָטעל פאַר מיליטער־לייט און מלוכה׳שע בעאַמטע.

איינער פון די האָטעל־לאָקאַטאָרען האָט פערבעטען צו זיך צו גאַסט. זיינע אַ בעקאַנטע. ער האָט זיין גאַסט מכבד געווען מיט אַ ביסעל משקה ווען ביידע זענען שוין געווען גוט בגילופין האָט פּלוצים צווישען זיי אויסגעבראָכען אַ קריגעריי.

אין אַ געוויסען מאָמענט איז די פרוי צוגעלאָפען צום פענסטער און איידער דער בעל־הבית פון צימער האָט זיך בעוויזען צו אָריענטירען, האָט זיך די אומגליקליכע אַרויסגעוואָרפען פון דריטען שטאָק.

די פּאָגאָטאָוויע האָט פעסטגעשטעלט, אַז ביי דער אומגליקליכער האָט געפּלאַצט דער שאַרבען.

אין אַ האָפנונגסלאָזען צושטאַנד האָט מען זי אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל.

די אויספאָרשונג האָט פעסטגעשטעלט אַז די זעלבסטמערדערין הייסט מאַריאַ וואַלטשאַך, 25 יאָהר אַלט, געוואוינט אויף קיעלמאַ גאַס אויף באַלוט. אין אָוועגד איז די זעלבסטמערדערין געשטאָרבען אין שפּיטאָל.

אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון „הזמיר“.

נעכטען אין אָווענד איז אין דעם אייגענעם לאָקאַל (אַל. קאָשטשושקי 21) פאָרגעקומען די אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון „הזמיר“.

די פערזאַמלונג האָט געעפענט דער פאָרזיצער פון פעראיין דירעקטאָר פערלמאַן.

נאָך דעם, ווי דיר. פערלמאַן לעגט פאָר צו בעעהרען דעם אָנדענק פון די היי־יאָהריגע פערשטאָרבענע מ־טגלידער ווי אויך דעם שריפטשטעלער ה. ד. נאָמבערג, ווערט אַלס פאָרזיצער פון דער פערזאַמלונג אויסגעוועהלט ד״ר פּריבולסקי און דירעקטאָר פערלמאַן גיט אָפּ אַ בעריכט פון דער טעטיגקייט פון דער פערוואַלטונג, אין דער דיסקוסיע נעמען אַנטייל: רעד. אוגער, יאַסקאָוויטש, זעליגמאַן, אַלטמאַן, מאָשקאָוויטש א.א. זיי ענטפערט דיר. פערלמאַן. צוליב דער שפּעטער צייט איז די פערזאַמלונג אָפּגעלעגט געוואָרען.

שטאַטישע קונסט־גאַלעריע.
היינט ווערט געעפענט אַ נייע בילדער־אויסשטעלונג.

היינט, 5 אַ זייגער אין אָווענד קומט פאָר די פייערליכע ערעפנונג פון דער בילדער־אויסשטעלונג: פון די לאָדזער קינסטלער, וועמענס בילדער ס׳האָבען בעקומען אַ היים און דער לאָדזער קונסט־גאַלעריע אין שענקעוויטש־פּאַרק.

אין דער אויסשטעלונג זענען פערטרעטען די לאָדזער קינסטלער מיט זייערע בעסטע און שענסטע אַרבייטען. די אויסשטעלונג איז אייגע פון די, וועלכע האָט צוזאַמענגענומען די לאָדזער קינסטלער־וועלט אויף איין אָרט און אין איהרע פערשידענסטע פאָרמען, רעפּרעזענטירט זי זיך פאַר דער לאָדזער געזעלשאַפט. אין דער אויסשטעלונג זענען פערטרעטען פאָלגענדע קינסטלער: פינקעלשטיין, הילצר, הירשפאַנג, העכט, קאַהאַנע. מאַצקעוויטש, פּאָדושקאָ, סקאָטשילאַס, ק. שפּיגעל און סטושעמינסקי.

פערזענליכעס.

(מ) דער שטאָט־פּרעזידענט ה בראָניסלאַוו ושיעמיענצקי איז צו יקיעקגעקען פון וואַרשאַ און איבערגענומען ז־ן אַמט.

אָפּגעבריהט אַ 3 יאָהריג קינד.

(§) אויף אַלעיאַ 1־טער מײַ 5 האָט זיך אָפּגעבריהט דער 3 יעהריגער רישאַרד בריל. די ניטע הילף פון קראַנקען־קאַסע האָט דעם קינד ערטיילט די ערשטע הילף.

פון „אורט“
היינט — „די מעזינקע“.

היינט 9,15 וועט געשפּילט דער 2־טער שלאַגער־פּראָגראַם א. נ. „די מעזינקע אויסגעגעבען“, און וועלכען עס בעהט אַנטייל דער גאַנצער אויסגעצייכנטער אַנסאַמבל פון „אורט“.

אויף דער היינטיגער פאָרשטעלונג זענען גילטיג הנחה־פּרייזען (50 פראָצ.) פאַר מיטגלידער פון פּראָפעסיאָנעלע און קולטור־פעראיינען, וואָס שטעלען צו ביי דער קאַסע די געהעריגע לעגיטימאַציעס אָדער פעראיינס־צעטלען.

היינט שפּילט עריקאַ מאָריני.

די גענִיאַלע יודישע פידלערין עריקאַ מאָריני גיט היינט דעם לעצטען קאָנצערט אין אונזער שטאָדט. צו איהר היינטיגען אויפטריט אין „פילהאַרמאָניע“ האָט די קינסטלערין אויסגעקליבען אַ הערליך פּראָגראַם. דער קאָנצערט איז אַ אָנגענעהמע איבעראַשונג פאַר אַלע מוזיק־ליבהאָבער.

וואָס טוט די שטעטישע פּאָגאָטאָוויע?

נעכטען האָט זיך אויף נאַרוטאָוויטש 31 דורך אַ טעות פער׳סמ׳ט די בלינדע 25־יעהריגע פּרל. גרינבלאַט: זי האָט על פי טעות אויסגעטרינקען אַמאָניאַק. דאָס האָט פּאַסירט פאַר 10 אַ זייגער אין אָווענט. מ׳האָט באַלד אַרויסגערופען די שטעטישע פּאָגאָטאָוויע אָבער ביז נאָך 11 אַ זייגער איז זי נישט געקומען און ערשט די פּאָגאָטאָוויע פון „לינת הצדק“ האָט נאָך 11 אַ זייגער ערטיילט דער אומגליקליכער די ערשטע הילף און אין אַ שווערען צושטאַנד אָפּגעפיהרט זי אין פּאָזנאַנסקי׳ס שפּיטאָל.

פאַר וועמען איז אייגענטליך געשאַפען די שטעטישע נאַכט־פּאָגאָטאָוויע און וואָס איז איהר אויפגאַבע?

אפשר וועלען די מאַסגעבענדע ספערען דאָס אויפקלערען.

טעלעגראַמען.

ליטווינאָוו קאָנפערירט מיט טשעמבערלענען
וועגען אַנקניפּען דיפּלאָמאַטישע בעציהונגען צווישען ענגלאַנד מיט רוסלאַנד.

גענף, 5. (אַטע) אין די פּאָליטישע קרייזען האָט גרויס אויפמערקזאַמקייט אַרויסגערופען דער געשפּרעך צווישען ליטווינאָוו׳ן מיט טשעמבערלענען וועגען אָנקניפּען בעציהונגען צווישען רוסלאַנד מיט ענגלאַנד. די דאָזיגע פראַגע, פּונקט ווי די פראַגע וועגען פּויליש־ליטווישען סכסוך זענען די וויכטיגסטע מאָמענטען פון דער סעסיע.

נאָך דער קאָנפערענץ האָט די ענגלישע דעלעגאַציע פערעפענטליכט פאָלגענדען קאָמוניקאַט: אויף דער ביטע פון ליטווינאָוו׳ן איז צווישען טשעמבערלען און איהם פאָרגעקומען אַ פרייער מיינונגס־אויסטויש וועגען אָנקניפּען דיפּלאָמאַטישע בעציהונגען צווישען ביידע לענדער. ס׳איז אָבער נישט געלונגען צו געפינען קיין יסוד צו אַ פערשטענדיגונג.

גענף, 5. (אַט״ע). די סאָוויעטישע דעלעגאַציע האָט פערעפענטליכט אַ קאָמוניקאַט וועגען ליטווינאָווס געשפּרעכען מיט שטרעזעמאַן און בריאַנען. אינ׳ם קאָמוניקאַט ווערט איבערגעגעבען, אַז אויף די קאָנפערענצען איז אַרומגערעדט געוואָרען דער פּויליש־ליטווישער קאָנפליקט און ס׳איז פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז דער קריגס־צושטאַנד צווישען די ביידע מלוכות מוז באַלד אָבגעשאַפט ווערען. ליטווינאָוו פאָהרט אַרויס פון גענף דינסטאָג פאַרמיטאָג.

פאַר אַלטע חטאים,
וואָס זענען לעולם גאָר קיין חטאים נישט.

וואַרשאַ, 5. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). אין דער אָווענדפּרעסע האָט זיך בעוויזען אַ ידיעה, אַז אין בילגוראַי איז אַרעסטירט געוואָרען לויט דער פעראָרדנונג פון פּראָקוראָר דער געוועזענער דעפּ. דזשידוך (פּויעלים־פּאַרטיי) פאַר אַ קרימינעלען פערברעכען.

ווי ס׳האָט ערקלערט דער געוו. דעפּ. דאָמבסקי איז דזשידוך אַרעסטירט געוואָרען פאַר אַ רעדע, וועלכע ער האָט געהאַלטען געגען דער וויטאָס־רעגירונג נאָך פאַר דער מאַי־איבערקעהרעניש.

דאָמבסקי האָט וועגען דעם אַרעסט אינטערווענירט ביים וויצע־יוסטיץ־מיניסטער צאַר.

46,000 וואוינונגס־צימערען אַ יאָהר
זאָל אויסגעבויט ווערען מיט די מיטלען פונ׳ם מלוכה׳שען בוי־פאָנד.

וואַרשאַ, 5. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) דאָס מיניסטעריום פאַר עפענטליכע אַרבייטען האָט אויסגעאַרבייט אַ פּראָיעקט פון פונדאַמענטירבויען די שטעט, דעם 1. אַפּריל זאָל דאָס דירה־געלד דערגרייכען 100 פּראָצ. פון פאַרן קריג לויט דער בערעכנונג פון 2,66 זל. פאַר אַ רובעל. 72 פּראָצ. פונ׳ם דירה געלד וועט בעקומען דער הויז־ווירט, 7 פּראָצ. וועט געהען אויף מלוכה־שטייער און 21 פּראָצ. וועט געהען אויף אַ בוי־פאָנד. פונ׳ם דאָזיגען בוי פאָנד ווערט פאָרויסגעזעהען צו בעקומען 105 מיליאָן זלאָטעס אַ יאָהר און מיט דעם דאָזיגען געלד רעכענט דאָס מיניסטעריום אויסצובויען 46.000 וואוינ־צימערען.

דער עקאָנאָמישער ראַט ביים מיניסטאָרען־ראַט זאָל שוין אויף דער נאָהענטער זיצונג בעטראַכטען דעם פּראָיעקט און ס׳איז זיכער אַז ער וועט אָנגענומען ווערען אָהן שום ענדערונגען.

פאַר אַ לאָקאַוט פון די אייזען־אינדוסטריעלער אין דייטשלאַנד
350,000 אַרבייטער זאָלען בלייבען אָהן בעשעפטיגונג.

בערלין, 5 (ספּ. טעל.) די דייטשע אינדוסטריעלער פון מאַשינען. וואַגאָנען און שיפען־בוי האָבען איבערגעשיקט צום אַרבייטס־מיניסטער אַ בריף, אין וועלכען זיי טיילען מיט, אַז די אינדוסטריע קען נישט אויסהאַלטען דעם 8 שעה׳דיגען אַרבייטס־טאָג ביי געהעכערטע לוינען, וועלכע ס׳פאָדערען די פּראָפ. פעראיינען, דעריבער האָט דער אינדוסטריעלער־פערבאַנד בעשלאָסען פון 1 יאַנואַר אָן צו שליסען אַלע אייזען־פאַבריקען.

דער דאָזיגער בריף, וועלכער איז אַ רעזולטאַט פונ׳ם איבעררייסען די אונטערהאַנדלונגען צווישען די פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען מיט די אינדוסטריעלער האָט געמאַכט אַ שטאַרקען רושם. די אינדוסטריעלער ווילען מיט דער דראָהונג אויסאיבען אַ דרוק אויף דער רעגירונג, וועלכע וואָלט אין פאַל פון שליסען די פאַבריקען געמוזט צאָהלען די אַרבייטער־אונטערשטיצונגען.

די אַרבייטער־פּרעסע בעצייכענט דעם בריף אַלס אַטענטאַט אויפ׳ן 8 שעה׳דיגען אַרבייטס־טאָג ווייל פון 1 יאַנואַר דאַרף אַריינטרעטען אין קראַפט דער נייער געזעץ וועגען 3 שיכטען מיט׳ן שליסען די פאַבריקען וועלען 350 טויזענד אַרבייטער פערלירען זייערע פערדינסטען ד. ה. אַז אַ מיליאָן מענשען וועט בלייבען אָהן ברויט.

די אַרבייטער גרייטען זיך צו אַ שאַרפען קאַמף. דער אַרבייטס־מיניסטער זאָל פערזענליך אינטערווענירען.

מעלדונגען.

מיר פאָדערן אויף אַלע געוועזענע טורנערס און טורנערינס פון „בר־כוכבא“ און „הכח“ (יעצטיגער „מכבי“) צו ערשיינען צאָהלרייכער און פּינקטליכער צו די טורן־שטונדען, וועלכע קומען פאָר אין לאָקאַל פון „מכבי“ (פּאָלודניאָוואַ 11) יעדען מאָנטאָג, דינסטאָג און מיטוואָך פון 8.30 אָווענט, כדי צו קענען אַנטייל נעמען אין דער פייערונג פון 15־יעהריגען יובילעאום, וואָס וועט פאָרקומען דעם 22 דעצעמבער ד. י. אין פילהאַרמאָניע.

789 — די פערוואַלטונג פון „מכבי“.

אַכטונג, פריזיער־מייסטער, פריזיערקעס און שייטעל־מאַכער!

מיטגלידער און נישט מיטגלידער! ריכט! היינט און טעגליך ביז דאָנערשטאָג דעם 8. דעצעמבער איינשרייבליך קומט פאָר דאָס חמישי טערדיגע רעגיסטרירען אין צוזאַמענהאַנג מיט׳ן צעכען־געזעץ. די רעגיסטראַציע קומט פאָר אין פעראיינס־לאָקאַל (פּאָלודניאָוואַ 4), פון 9 אַ זייגער אָווענד אָן. 796 — די פערוואַלטונג.

נאָך אַ צוויי וואָכענדיגען שטרייק פון די פּאַמבויריער־אַרבייטער, איז נעכטען מאָנטאָג דעם 5 דעצעמבער דער שטרייק געענדיגט געוואָרען די אַרבייטער קריגען אַ הוספה פון 25 ביז 30 פּראָצענט.

797

וואס טויג איהם דאס ווייב, אז ער האט א כלה.

וו א ר ש א, 3 (טעלעפאניש).

פראגע קאכט איצט מיט פאלגענדער סענסאציאנעלער געשיכטע:

א געוויסער יאנקעל ראזענבערג, א יונגערמאן פון חסיד'ישע עלטערן, פון סטאלאווא גאס. האט מיט צוויי וואכען צוריק חתונה געהאט מיט א רייכער פריילין, אויך א חסיד'ישע טאכטער, פון פראגע. דער חתן האט בעקומען זעהר פיל מתנות און די חתונה איז פארגע־קומען „כיד-המלך", און באלד נאך דער חתונה איז דער יונגערמאן אריבער צום שוועהר אויף קעסט.

צוויי טעג נאך דער חתונה זאגט דער יונגערמאן, אז ער מוז אין געשעפטס-אנגעלעגענהייטען פאהרען קיין ביאלי־סטאק, דאס יונגע ווייבעל און אויך דער שוועהר האבען אנגעהויבען איינ־טענה'ן מיט איהם, אז עס איז נישט שעהן אוועקצופאהרען אין מיטען די „שבע-ברכות". יאנקעל איז אבער גע־בליבען ביי ס'ויינינגע. ער מוז פאהרען, ווייל ער האט אבצונעהמען געלד און אויב ער זאל ווארטען איבער די „שבע ברכות" קאן ער שוין אמאל זיינע בעלי חובות נישט טרעפען, ווייל לויט ווי ער איז געוואויר געווארען. האלטען זיי א ליאדע טאג ביים אבפאהרען קיין אויס־לאנד און זיין געלד קאן אמאל פער־לוירען געהן.

דער יונגערמאן האט זיך געזעגענט, איינגעפאקט א פולע וואליזקע מיט די בעסטע זאכען, ווי אויך א ביסעל ציה־רונג און איז אבגעפאהרען.

עס געהט-אדורך א טאג, צוויי, דריי; מען זעהט נישט און מען הערט נישט. ביים שווער אין שטוב האט זיך געטון הושך: תחילת איז מען געלאפען אין די קאמיסאריאטען, געוואויר ווערען, צי מען האט נישט א מאל, על פי טעות ארעסטירט אזא און אזא יונגעמאן. ווען מען האט אין דער פאליציי געענט־פערט, אז מען ווייסט נישט פון אזעל־כען, איז מען געלאפען אין דער „פא־גאטאוויע", אפשר איז מיט יאנקעלע'ן געשעהן אנ'אומגליק. ווען אויך אין דער „פאגאטאוויע" האט מען ערקלערט, אז מען ווייסט נישט פון וואס צו זא־גען. האט דער ענין אנגעהויבען ווע־רען פערדעכטיגט און מען האט גענו־מען נאכפרעגען זיך ביי יאנקעלע'ס חברים, אפשר ווייסען זיי עפיס, וואס מיט איהם איז געשעהן.

דא איז מען דערגאנגען, אז יאנקעל איז א שטיק צייט פאר דער חתונה „גע־גאנגען" מיט א פריילין, וועלכע איז מיט צוויי חדשים צוריק אפגעפאהרען קיין בראזיליען.

דאס יונגע ווייבעל, דערהערענדיג די דאזיגע געשיכטע, האט אנגעהויבען ספאזמירען און מען איז אוועק אין קאנ־סולאט.

דא האט זיך ארויסגעוויזען, אז יאנ־קעל האט נאך פאר דער חתונה ארויס־בעקומען אנ'אויסלענדישען פאס צוזא־מען מיט יענער פריילין, וועלכע ער האט אנגעגעבען אלס זיין כלה.

איצט לויפט יאנקעל'ס שווער צו רבנים, אפשר קאן מען נאך געפינען אנ'עצה, אז זיין טאכטער, וועלכע איז קוים 18 יאהר אלט, זאל נישט בליי־בען קיין אייביגע עגונה.

יורידישע עצות.

אין דער דאזיגער אפטיילונג גיט די רעדאקציע פון „נ יי ע ם פ א ל ק ס ב ל א ט" אנטווארטען אויף יורידישע פראגען, וואס ווערען צוגעשיקט שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופאן.

יורידישע אפטיילונג
פון „נייעם פאלקסבלאט".

ביים דערלאנגען אנ'אנפראגע אויף א יורידישע עצה, דארף צוגעלעגט ווערען דער קופאן מיט דער דאטע פון טאג, ווען די אנפראגע ווערט אריינגעגעבען. אויף אנפראגען אהן קופאן, וועט קיין ענטפער נישט געגעבען ווערען.

גילטיג דעם 6. דעצעמבער 1927.

6521. פירשטענבערג.

אויף א ביורא פרוזשב „רעכטס-קאנסו־לענט" איז קיין קאנצעסיע נישט נויטיג און קיין שום בילדונגס-צענז ווערט נישט געפאדערט.

מען דארף נאר בלויז דערלאנגען א בקשה אין רעגירונגס-קאמיסאריאט און אויסקויפען א פאטענט דריטע קאטע־גאריע.

6522. קלים פון זאכאדניא.

אויב אייער זוהן איז אוועק אין 1917 און האט זיך די גאנצע צייט געפונען אין אויסלאנד, דראהט איהם נישט קיין שטראף פאר דעזערציע אדער אויסמיידען מיליטער-דינסט.

אויך קאן מען איהם נישט בעשטרא־פען פאר זיך נישט מעלדען אין זיינער צייט ביים קאנטרול ווייל דעראויף איז שוין חל די אמנעסטיע.

6523. א גרופע זאקענמאכער פון פולנאצנא גאס.

ערשטענס ווערט זאקענמאכעריי בכלל נישט דערמאנט אין דער רשימה פון מלאכות, אויף וועלכע ס'וועט חל זיין די פעראָרדנונג פון מלוכה-פרעזידענט וועגען אינדוסטריע-געזעץ.

צווייטענס וועט פאר א פאך קוואלי־פיקאציע אנערקענט ווערען 1) א פא־טענט פאר'ן יאהר 1927 און 2) א בעשייניגונג פון געמיינדע-אמט, אז מען האט אזא ווערקשטאט געפיהרט פאר'ן 15 דעצעמבער.

אויף פארע סמך דער געמיינדע-אמט וועט אזא בעשטעטיגונג ארויסגעבען, ווייסען מיר נישט. מעגליך, אז אויפ'ן גרונד פון א בעשטעטיגונג פון הויז־ווירט, פאליציי-קאמיסאריאט, ביכעל פון דער קראנקען-קאסע און אפשר גאר אויך בעשטעטיגונג פון האנדווערקער־פעראיין.

6524. רוזשע 86.
6525. הענעכאוויטש.
6526. א לעזער פון באזארנע.
6526. י. פודלאווסקי.

וועגען אייערע ענינים דארפט איהר זיך פערזענליך ווענדען צו אונזער יוריסט אין רעדאקציע פון 3—4 טעג־ליך מיטברענגענדיג די צייטונג.

6527. ר. ראפאלאוויטש, פייפערס 24.

מעלדעט אין מאגיסטראט, אז דער הויזווירט האט אין בעשטימטען טערמין נישט דורכגעפיהרט דעם נויטיגען רע־מאנט, וועט מען שוין איהם דערפאר צוציהען צו געריכטליכער פעראנט־ווארטליכקייט און דאס געריכט וועט אויך פעראָרדנען דעם מאגיסטראט צו רעמאנטירען אייער וואוינונג אויפ'ן חשבון פון הויזווירט.

אויב איהר ווילט אליין אנקלאגען דעם הויז-ווירט, דארפט איהר זיך ווענ־דען אין פרידענס-געריכט פון אייער קרייז (10 אקר.) און בעלייגען צו דער בקשה א פראטאקאל פון דער קאמיסיע און א גענויען קאסטאריס פון רעמאנט.

6528. K. Ł. 1

אייער ברודער קאן געניסען פון דער אמנעסטיע, אויב ער איז שוין אפגעזעסען 2/3 פון אורטייל.

6529. י. ק-ל.

אייער זוהן קאן פערלירען די ביר־גערשאפט. צוצונעמען די בירגערשאפט איז בערופען נאר דער וואיעוואדע.

Dr. med H. LUBICZ
ציגעלניאנא 43, טעל. 32-41
ספעציאליסט פאר הויט, ווענערישע און מו־ טער-שוואכע קראנקהייטען. מיט הייטלונגס-קוואר־ לאמפען (הער-אויספאל).
נעהמט אן פון 8—10 און פון 5—8 אווענט

„ארט"
ארטיסטישער רעוויו און קאמער-טעאטער
אונטער דער לייטונג פון מ. בראדערזאן און ר. ראזענטאל

ווייסער זאל פון „מאנטיפעל"
זאכארניא 43.
היינט ווידערהאלונג פון דער פרעמיערע!

היינט, דינסטאג, פינקטליך 9.15 א זייגער אין אווענד
2-טער גרויסער פראגראם
„די מיזינקע אויסגעגעבען"

I.
1) מלמד-טאנץ — פאלקס-מאטיוו.
2) אנ'עצה'לע — מ. בראדערזאן.
3) יאסעלע — מ. בראדערזאן.
4) גרינע פאפוגא — ז. סעגאלאוויטש.
5) לופט פליהער — י. אבערזשאנעק.
6) מארש — מ. בראדערזאן.

II.
7) אין שענק — מ. קולבאק
8) „ארט"-טאנץ — מוזיק ה. קאן.
9) באלוט-באלעט — מ. בראדערזאן.
10) שנעפסעלעך — ב. קאוונער.
11) די מוזינקע אויסגעגעבען.
מוזיק-לייטער: הענעך קאן

בילעטען אין קאסע פון טעאטער פון 5 א זייגער אן, שבת—פון 1 נאכמ.

די פרינצעסין און דער עמיגראנט

די גאנצע מערקווירדיגע געשיכטע וועגן דער חתונה פון קייזער ווילהעלם'ס שוועסטער מיט א יונגען רוסישען אוואנטוריסט.

זובאוו האט זיך איינגעארדענט אלס טענצער אין א פערווארפענעם און שמו־ציגען מוזיק-האל. זיינע פערדינסטען זענען אבער געווען גאר קליינע. זיין „פריינדין" פלעגט איהם אויסהאלטען מיט אלץ, וואס זי האט געקאנט, און זי פלעגט איהם נאך געבען אויף צו „שפילען".

אז ער פלעגט נאך אריינקעהרען א גוטען כוס פלעגט ער זיך צוואווארימען און אפענהערציג ארויסלעגען אויפ'ן טעלער פאר אלעמען זיין רייכע לעבענס-געשיכטע.

נאך דער באלשעוויסטישער איבער־קערעניש — פלעגט ער פאר אלעמען דערצעהלען אין די שענקען פון פארי־זער מאנמארטר — און נאך דעם, ווי איך האב מיטגעמאכט דעם רוסישען בירגער-קריג אלס וויים-גווארדיער, בין איך אריינגעפאלען אין די קעלערען פון דער טשעקא... מען האט פון מיר פער־לאנגט איך זאל ווערען א קאמוניסט. מיר האט זיך איינגעגעבען ארויסצוריי־סען פון רוסלאנד אין שטאקהאלם, אין שוועדען; דארטען האב איך א געוויסע צייט געדינט אין דער געהיים-פאליציי אלס דעטעקטיוו, דערנאך בין איך גע־ווארען א זינגער אין א „קאבארעט", וואו איך פלעג גאנצענע נעכט רייסען מיין גארגעל פרעהליך צו מאכען דעם זאטען פובליקום דורך אומעטיגע רוסי־שע לידער... דאס וואלט גאר נישט גע־ווען אזוי שלעכט. האט צום אומגליק אין מיר זיך גראד פערליבט א יונגע ווייבעלע, וועלכע פלעגט אפט קומען אין אונזער קאבארעט זיך לוסטיג צו מאכען. פון דעם האט זיך דערוואוסט איהר מאן, וועלכער איז געווען פיל עלטער פון איהר און איז געווען איי־פערזיכטיג, ווי א גאלגאנער האן... ער איז געווען, אגב, א שוועדישער באראן, און איך, כדי צו בעקומען א העכערען לוין אין קאבארעט פאר מיין זינגעריי, האב איך פערשפרייט וועגען זיך קלאנ־גען, אז איך בין כלומרשט א געבוירע־נער רוסישער גראף, וועלכער האט זיך געראטעוועט פון באלשעוויסטישען טע־ראר... אויף אזא אופן, ווי באלד מיר זענען ביידע גלייכע אריסטאקראטען, האט דער בעליידיגטער מאן מיר ארויס גערופען אויף א דועל... מיר האבען זיך געשלאגען אויף פיסטאלעטען, און איך האב איהם, דעם אנגעבלאזענעם אינדיק דערשאסען אויפ'ן ארט מיט דער ער־שטער קויל... אויף מארגען האט מיט דעם געקלונגען גאנץ שטאקהאלם. אבער עס איז אויך ענטדעקט געווארען, אז איך בין לעבען א גראף אפילו קיינמאל נישט געלעגען; נאר אויב אזוי, האט דאך דער באראן מיט מיר גאר־נישט געטארט זיך דועלירען, און ער האט גאר אומזיסט בעצאהלט מיט זיין לעבען פאר זיין אייפערזוכט!..

זיין ווייבעל איז, פונדעסטוועגען, ווי מיר האט זיך געדוכט, געווען צופרידען וואס זי איז לויז געווארען פון איהר אלטען מאן, — צי דורך א פאסענדען אדער אנ'אומפאסענדען דועל!... זי האט אויפ'ן צווייטען טאג נאך איהר מאנ'ס בעגרעבעניש מיר געשריבען א הייסען בריוועלע און געבעטען מיט איהר זיך טרעפען, כאטש אין איהר אייגענער שעהנער ווילע, וועלכע זי האט איצט, דורך מיין הילף, גע'ירשנט פון דעם באראן... איך האב אבער געהאלטען פאר זיך פאר קליגער, וואס גיכער פון דאנען אפצוציהען פיס, ווארום די פא־ליציי האט שוין מיר געזוכט... איך האב נאך נישט געהאט גענוג קיין רייזע־קאסטען צו פאהרען אנשטענדיג, האב איך זיך מיר פער'גנב'עט אין א שיף, וואס האט געפירט פון שטאקהאלם קוי־לען אין ריגע, לעטלאנד... דארטען זע־נען פערהאנען איצט פיל רוסען; מען פיהלט זיך דארטען נישט אזוי פרעמד, און איינער העלפט דעם צווייטען מיט וואס ער קאן. האב איך דארטען אויסגעפראוווט פיל מלאכות, געארבייט ביי דער אייזענ־באהן, געהאנדעלט, אביסעל אונטער־געשווינדעלט מיט פאלשע סאוויעטישע געלדער, און האב זיך שוין געהאט ארויפגעשלאגען אויף א היפשען קאפי־טאל. איך האב שוין פערמאגט אנ'איי־גענעם אויטאמאביל, און קיין פרויען האבען מיר אויך נישט געפעהלט. איך האב זאגאר געהאט שוין פערקניפט אינ־טימע בעציהונגען מיט א פרוי פון א לעטישען מיניסטער... אבער דאס אלץ האט מיר נישט געהאט בעפרידיגט. מיר האט געצויגען צום „גרויסען שפיל". ריגע איז, אמת, היינט א הויפטשטאט, פונקט ווי לעטלאנד א מדינה, אבער א רעכטער קלוב, וואו מען זאל עפיס קא־נען ווי געהעריג איז א שפיל-טון, איז דא נישטא. איך בין דעריבער אוועק־געפאהרען אין דאנציג, אין דער פרייער גרויסער פארט-שטאט מיט איהרע נא־הענטע אינטערנאציאנאלע קור-ערטער, ווי צאפאט. דארטען האב איך אין דריי מאנאטען פערלוירען אלץ ביז דעם לעצ־טען פאדים. און זאגאר געמוזט פער־זעצען מיין סמאקינג, אבי צו בעצאהלען פאר מיין האטעל...

„דענסטמאל בין איך אוועקגעפאה־רען מיט'ן ים אין מארסעל, אויף קיין בילעט האב איך נישט געהאט, האב איך זיך אנגעדונגען אויפ'ן שיף פאר א היי־צער ביי דער מאשין. א גאנצען יאהר האב איך דארטען געלעבט אלס איבער־זעצער און וועג-ווייזער פאר די פילע אויסלענדישע סוחרים, וועלכע קומען אהער פון אלע עקען וועלט.

„ווידער שוין געהאט אנגעזאמעלט א א ביסעל געלד; האט מיר אנגעכאפט דער יצר-הרע ארפצופאהרען פון מאר־סעל אין דער נאהענטער שטאדט ניצע וועלכע איז דאך אומעדום בערימט מיט איהרע „שפיל-קאזינאס"; אויך „מאנטע-קארלא" האב איך בעזוכט. איך בין געווען אנפערטרויט אין מיין מזל, אז איך וועל דא ווערען א מיליאנער, אבער דער מזל איז א צו-להכעיס'ניק און ווען מען וויל איהם דורכאויס כא־פען פאר'ן עק, דענסטמאל לאזט ער זיך דוקא נישט..."

„צום גליק איז ניצא אויך א פארט־שטאט, אמת, נישט אזא גרויסע ווי מאר־סעל, אבער מען געפינט דארטען ביים ברעג שטענדיג גענוג שיפען, איבער־הויפט אזעלכע, וועלכע שווימען צו די ווייטע אקעאן-אינזלען. אויף איינעם פון אט די שיפען בין איך אריינגעטראטען דינען אלס מאטראס און האב דורכגע־רייזט א טייל אפריקא און א טייל אזיע. נאר אז איך האב א געוויסע צייט גע־לעבט אויף די אינזעל פון האוואי, וואו איך האב שוין געהאט ווידער נישט שלעכט זיך ארויפגעארבייט, האט מיר פלוצלונג ארומגעכאפט אנ'אומענדליכע בענקשאפט נאך אייראפע, אז איך האב שוין מעהר נישט געקאנט אויסהאלטען...

א ענגלישע שיף האט מיר געבראכט אין האמבורג; פון דארטען בין איך געקומען אין בערלין, וואו, וואנדערענדיג דיך פון איין פרנסה צו דער צווייטער, האב איך זיך לאנג געפלאגט אין גרויס דחקות, און וואו איך האב אין קארטען פערשפילט אפילו מיין לעצטע פאר שיך און נאך געמאכט אזוי פיל חובות, אז איך האב שוין מעהר זיך נישט געקאנט ווייזען פאר מענשען, איך בין שוין גע־ווען אין אזא לאגע, אז איך האב שוין געוואלט זיך אראפווארפען פון איינעם פון די פילע בערלינער בריקען אין דעם טייך שפרעע אריין, איז מיר פלוצלונג געקומען אויפ'ן זינען, אז אין דער שטאט באנען וואוינט שוין לאנג, נאך פון פאר'ן קריג, מיינער א גליד-שוועס־טער-קינד, א געוויסער וולאדימיר סאלי־סאוו, א גרויסער סוחר, וועלכער האט זיך אמאל נאך פערהייראט מיט א ריי־כער דייטשקע. דארף זיך גראד מאכען, אז אט דער קרוב מיינער האט פון אלע מאל געהאט פערשידענע געשעפטליכע בעציהונגען מיט דעם קעניגליכען הויף פון באנען און איז גוט בעקאנט מיט דער פרינצעסין וויקטאריא שומבורג-לי־פע, ווילהעלם דעם צווייטענס שוועסטער מיין גליד-שוועסטער-קינד האט מיר גאנץ ווארעם אויפגענומען; ער האט מיר בע־קליידט און בעגייט אזוי, אז ער זאל זיך מיט מיר נישט דארפען שעהמען צו בעווייזען צווישען לייטען. איין אווענד האט ער און זיין פרוי מיר מיטגענומען אין טעאטער. די אלטע פרינצעסין איז דאן גראד אויך געווען דארטען; זי האט אונז בעמערקט פון דערווייטענס און גע־שיקט איהר „פריילין" אונז רופען צו זיך אין דער לאזשע, איהר צו בעגרי־סען... ווען מיר האבען זיך פאר איהר פערנויגט און מיין קרוב האט מיר צו־ער געשטעלט פאר איהר „קעניגליכע הויכ־קייט", האט די אלטיטשקע מיר בעקוקט פון אויבען ביז אראפ מיט איהר גאל־דענעם לארנעט, און אונז אלעמען זעהר פריינדליך געדריקט די הענד...

(ענדע קומט)

נישט קיין קינא-בילד, — א מערקווירדיגער פאל

ווי אַזוי אַ יודישער יונגערמאַן האָט זיך געראַטעוועט פון אַ זיכערען טויט.

אין דער נאַכט פון שבת אויף זונטאַג, אַרום 11 אָוועגד, זענען אַ סך הונדער־טער מענשען געווען עדות פון אַן אויסערגעוועהנליך געשעהעניש, וואָס האָט פּאַסירט אויף עק קרולעווסקאַ און מאַרשאַלקאָווסקאַ, אין ווארשא.

פאָרגעקומען איז אָט וואָס:

עטליכע יודישע יונגעלייט האָבען גע־פּרובט אַריבערגעהן דעם ברוק פון מאַר־שאַלקאָווסקאַ צום זאַקסישען גאָרטען צו. אין דעם זעלבען מאָמענט איז פון קרו־לעווסקאַ אָנגעפאָהרען דער אויטאָ-טאַק־סים נומער 1107, וועלכער האָט, נישט קוקענדיג אויף די שטרענגע פאָרשריפ־טען, אַז אויף די גאַסען-עקען דאַרף מען פאָהרען לאַנגזאַמער, געפאָהרען בליץ־שנעל גלייך אין דער ריכטונג, וואו די יונגעלייט זענען געגאַנגען.

די יונגעלייט, דערזעהענדיג פאַר זיך די 2 פייערדיגע רעפלעקטאָרען, האָבען זיך מאָמענטאַל אָריענטירט און זענען אָבגעשפרונגען אין אַ זייט. בלויז איינער פון זיי, דער 19-יעהריגער בוכהאַלטער טוביה וואַקסבוים (נאָוואָליפּקי 47) האָט דאָס נישט בעוויזען צו טון. ער איז בשעת מעשה צוטומעלט געוואָרען און אַזוי איז דער אויטאָ-טאַקסים גלייך אויף איהם אַרויפגעפאָהרען.

אין דעם אויגענבליק איז געשעהן עפּעס אַ וואונדער, וואָס האָט די פּער־בייגעהער עלעקטריזירט. אַ טייל האָבען אָנגעהויבען שרייען און ספּאַזמירען. דאַ־געגען אַנדערע האָבען אויסגעדריקט זייער ענטציקונג, געשריען „בראַוואָ" און אַפּלאָדירט. די דאָזיגע זענען געווען זיכער, אַז מען האָט דאָ צו טון מיט אַ קינעמאַטאָגראַפישער אויפנאַהמע, וואו די הויפּט-ראָל שפּילט אַ וועלט-בעריהמ־טער אַקראָבאַט, וואָס ווייזט איבער־מענשליכע וואונדער.

אין דעם מאָמענט, ווען דער טאַקסיס האָט געגעבען וואַקסבוים'ן דעם ערשטען שטויס, האָט זיך דער נישט פערלוירען, נאָר זיך גלייך מיט ביידע הענד אָנגע־כאַפּט ביים פאָדערשטען פרענט פון אוי־טאָ און צוגלייך מיט'ן אויטאָ אָנגעהוי־בען לויפען הינטערוויילעכץ.

דער איבערגעשראָקענער עולם האָט געגלויבט, אַז דער שאָפער וועט זיך גלייך אָריענטירען, וועט אָבשטעלען דעם אויטאָ און דאַן וועט דער קרבן זיין אָבגעראַטעוועט. אַזוי ווי ער האָט דאָס נישט געטון, האָט דער עולם אָנגעהוי־בען ליאַרמען און סיגנאַליזירען צום שאָ־פער, ער זאָל האַמעווען דעם אויטאָ, אָבער ער האָט דאָס נישט געטון.

ווען וואַקסבוים איז שוין געווען פער־מאַטערט פון לויפען הינטערווייליכץ און ער האָט זיך אָריענטירט, אַז אויב ער וועט זיך אַנדערש נישט ראַטעווען, מוז ער אַרונטערפאַלען אונטער די רעדער, האָט ער מיט די לעצטע כחות זיך אַרויפגעדראַפּעט אויף דער פאָדערשטער בלעך, וואָס פערדעקט דעם מאָטאָר, אָבער די בעדינגונגען זענען געווען אַזעלכע, אַז ער האָט אַנדערש נישט גע־קאָנט בלייבען שטעהן אויף דער בלעך, ווי מיט'ן קאָפּ אַראָב און די פיס אַרויף און מיט ביידע הענד זיך פעסטגעהאַל־טען ביי די ביידע ווינקלען פון אויטאָ.

נישט קוקענדיג דערויף, איז דער אויטאָ אַלץ געפאָהרען מיט דער זעלבער שנעלקייט. ער האָט נישט געפאָלגט די ליאַרמען און געשרייען פון אומגליקלי־כען און פון די זייטיגע, ער האָט נישט געפאָלגט די סיגנאַלען, וואָס די נאָכ־לויפענדע פּאָליציאַנטען האָבען צו איהם געגעבען.

דער אומגליקליכער האָט זיך געראַנ־גלעט מיט די לעצטע כחות. ער האָט געפיהלט, אַז אָט-אָט וועלען איהם די כחות אויסגעהן, ער וועט פערלירען די אַקראָבאַטישע גלייכגעוויכט, וועט אַראָב־פאַלען און צוריבען ווערען פון די רעדער.

עס איז געווען אַ שרעקליכער קאַמף צווישען מאַשין און מענש, דאָס האָט געדויערט אַזוי לאַנג, ביז דער אומגליק־ליכער איז צוריקגעפאַלען מיט זיינע פיס צו דער שויב, וואו דער שאָפער זיצט, די שויב איז צושמעטערט געוואָרען, און ערשט דאָס האָט געווירקט, אַז דער אויטאָ זאָל זיך אָבשטעלען.

די מהומה איז דערווייל געוואָרען וואָס אַמאָל גרעסער. אויף דער גאַס זענען שוין געווען פערזאַמעלט עטליכע טויזענד מענשען, וואָס זענען געווען זיכער, אַז וואַקסבוים האָט סוף-כל-סוף נישט געקענט בייקומען דעם קאַמף און איז צוריבען געוואָרען אויף שטיקלעך.

עטליכע זייטיגע זענען צוגעלאָפען צום שאָפער און איהם אָנגעהויבען שלאָ־גען. מען האָט איהם פערוואָרפען מיט טענות, פון וואַנען עס נעהמט זיך צו איהם אַזאַ מערדערליך הארץ צו טריי־בען די מאַשין איבערינע 80–100 מעטער, נאָכדעם, ווי ער האָט וואַקס־בוים'ן דעם ערשטען שטויס געגעבען.

דערווייל האָט מען דעם העלדישען וואַקסבוים אַ פער'חלש'טען אַראָבגענומען פון אויטאָ און איהם אָבגעמונטערט.

זעהענדיג, אַז דער יונגערמאַן לעבט און ס'האָט איהם גאָרנישט געשאַדט, איז די פרייד געווען אַזוי גרויס, אַז עטליכע דאַמען זענען צו איהם צוגעלאָפען און אָנגעהויבען קושען. מען האָט זיך גאָר קיין רעכנונג נישט געקאָנט אָפּגעבען פון דעם נס, וואָס ס'איז געשעהן און פון דער קאַלטבלוטיגער אויסרעכענונג פון וואַקסבוים'ן.

דערווייל איז אָנגעלאָפען פּאָליציי, וועלכע האָט דעם שאָפער אַרויסגעראַ־טעוועט פון המון. אויף דער פראַגע, פאַרוואָס ער האָט דעם אויטאָ גלייך נישט אָפּגעשטעלט, האָט ער תמ'עוואַטע געענטפערט, אַז דער פּאַסאַזשיר, וועל־כען ער האָט געפיהרט, האָט זיך גע־איילט צום באַהן.

אַרויסגעוויזען האָט זיך, אַז די משונה דיגע און אוממענשליכע האַלטונג פון שאָפער האָט זיך גענומען דערפון, וואָס זעהענדיג, אַז דער קרבן האָט זיך אַרויפ־געדראַפּעט אויפ'ן אויטאָ, האָט דער שאָפער געגלויבט, אַז יענער וועט זיך קיין רגע נישט קאָנען האַלטען און וועט זיך באַלד אַראָפּגליטשען, אַוועקפאַלען אין אַ זייט, און ער, דער שאָפער, וועט דאַן קאָנען ענטלויפען, כדי מען זאָל געגען איהם קיין פּראָטאָקאָל נישט צו־נויפשטעלען.

געגען שאָפער איז צונויפגעשטעלט געוואָרען אַ פּראָטאָקאָל. וואַקסבערג'ן האָט מען ענטוזיאַסטיש געטראָגען אויף די הענד. אַזוי ווי ער האָט זיך אַ לייכטען קלאַפּ געטון אין פוס האָט מען איהם אין אַ דראָשקע אָפּגעפיהרט אין דער גיכער הילף. פון וואַנען ער איז שפּעטער אַוועק אַהיים.

Dr. H. Wołkowyski
זאַבאַדניאַ 57 (צעגעלניאַנאַ 19)
טעלעפאָן 37-70
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און ווענעריישע קראַנקהייטען, טריפּער - שוועכע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען.
ניהמט אָן פון 1 ביז 2 און פון 4—8 אָוועגד פאַר פרויען פון 4—5 אין אַ ספּעצ. וואַרטע-זאַל.

שלמה המלך'ס משפט פאַר אַ סאָוויעטישען געריכט

אַ יוד און אַ ציגיינער לאַדען זיך איבער אַ קינד.

מ אָ ס ק וו ע. (יט"אַ). אין קיעוו קומט איצט פאָר איינער פון די מערקווירדיג־סטע פּראָצעסען, וואָס זענען ווען עס איז פאָרגעקומען: עס האַנדעלט זיך וועגען דער אָנגעהעריגקייט פון אַ קינד, וואָס איז אָבגענומען געוואָרען פון ציגיינער.

אין יאָהר 1925 איז ביי דעם קיע־ווער יוד יערוסאַלימסקי פערפאַלען גע־וואָרען אַ יונגעלע פון 4 מיט אַ האַלב יאָהר. די עלטערען האָבען געזוכט דאָס קינד אין דער גאַנצער געגענד און נישט געקענט געפונען. זיי האָבען זיך שוין גע־האַט איינגאַנצען מיאש געווען פון צו געפי־נען זייער קינד, אין אַ יאָהר אַרום האָ־בען זיי דערהאַלטען אַ טעלעגראַמע פון זייערן אַ בעקאַנטען אין דעם שטעד־טעל קאַנאַרליק, אַז ביי דעם טאַבאָר־ציגיינער, וואָס האָט זיך צולעגט ביים שטעדטעל געפינט זיך אַ קינד, וואָס איז נישט עהנליך אויף אַ ציגיינעריש. יערוסאַלימסקי איז געפאָהרען קיין קאַ־נאַרליק און מיט דער הילף פון דער דאָרטיגער מיליציע, אָפּגענומען דאָס קינד פון די ציגיינער.

דאָס קינד האָט פאַר דעם יאָהר צייט בעוויזען פערווילדעוועט צו ווערען, גע־ווען שטאַרק בעוואַקסען און שמוציג האָט גערעדט ציגיינעריש און האָט כמעט פערגעסען די רוסישע שפּראַך, אויף וועלכער עס האָט פריהער גערעדט. די עלטערען אָבער האָבען אין דער האַלב־פערווילדעוועטער קליינער בריאה'לע דאָך דערקענט זייער קינד. דער ציגיי־נער מאַרטינקאָוו האָט נישט אויפגעהערט צו טענה'ן, אַז דאָס קינד איז זיינס, עס האָט זיך אָנגעהויבען אַן אויספאָרשונג. יערוסאַלימסקי, זיינע קרובים אין בע־קאַנטע האָבען בעוויזען, אַז דאָס קינד געהערט צו די יערוסאַלימסקיס, מאַרטינ־קאָוו און די איבעריגע ציגיינער האָ־בען דאַגעגען געטענה'ט, אַז דאָס קינד איז געבוירען פון מאַרטינקאָוו'ן און זיין ווייב פאַטימאַ. די זאַך איז איבער־געגעבען געוואָרען אַ וויסענשאַפטליכער עקספּערטיזע, וועלכע האָט געפונען, אַז דאָס קינד איז פון דער ציגיינערישער ראַסע. דער ענין איז איבערגעטראָגען געוואָרען אין געריכט, וועלכער דאַרף אַרויסטראָגען שלמה המלך'ס משפט: צי וועמען געהערט פאָרט דאָס קינד.

אַלס עקספּערטען אויפ'ן פּראָצעס טרע־טען אַרויס 9 בעקאַנטע פּראָפעסאָרען מעדיקער און ראַסען-קענער.

א דערמאַטאלאגישע געזעלשאַפט אין ירושלים.

י ר ו ש ל י ם. (י.ט.אַ.) דאָ איז פאָר־געקומען אַ קאָנפערענץ פון די יודישע דאָקטוירים פון הויט-קראַנקהייטען אין ארץ-ישראל. עס זענען געלעזען געוואָ־רען פיל אינטערעסאַנטע וויסענשאַפטלי־כע רעפעראַטען פון געביט פון דער־מאַטאָלאָגיע (הויט-קראַנקהייטען).

די קאָנפערענץ האָט בעשלאָסען צו גרינדען אַ דערמאַטאָלאָגישע געזעל־שאַפט, וואָס וועט זיך אָנשליסען אין דער יודישער מעדיצינישער געזעל־שאַפט אין ארץ-ישראל.

נייעס פאַר לאָדז! בעקאַנטמאַכונג. נייעס פאַר לאָדז!
דערמיט מאַכען מיר בעקאַנט דעם געעהרטען פּובליקום, אַז דאָס פעראייניגטע קאָלעגיום פון
פאָטאָגראַפען-אָנגעשטעלטע
האָט ערעפענט אין לאָדז, קאָנסטאַנטינער 33 (פרענט, 2-טער שטאָק) אַ ספּעציעלע ווערקשטעל פון פערגרעסערונגס-בילדער (פּאָרטרעטען).
אַן'אָריגינעל פּאָרטרעט, דאַפּעלט רעטושירט 35X45 צום פּרייז פון 8 זל. אַ שטיק. כדי צו בעקענען דאָס געעהרטע פּובליקום מיט אונזער קונסטלערישער אַרבייט, מאַכען מיר אַ פּראָבע-פּאָרטרעט דיזעלבע גרויס צום פּרייז פון 3 זל. אַ שטיק. עס ווערען אויך אָנגענומען אַלערליי אויפנאַהמען אין דער שטאָט, ווי אויך אַלע אַרבייטען, וואָס האָט אַ שייכות מיט דעם פאָטאָגראַפיע-פאַך.
אַכטעט נישט, וואָס די פּרייזען זענען שטוינענד ביליג, נור קומט און איבערציייגט אייך! דאָס אַטעליער איז אָפען טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אָוועגד.
Kolegjum Pracowników Fotograficznych w Łodzi,
Konstantyn owsà 33, front, II piętro. 909

אין די ציין פון טיגער.

סענסאַציאָנעלער ראָמאַן

פון מאָריס לעבלאַן

16

נאָכ'ן אויסלעגיטימירען זיך האָט מאַזע פאָרגעשטעלט פּע־רענאַ'ן, אויך אַלס דעלעגירטען פון דעם פּאָליציי-פּרעפעקט, און אין קורצע ווערטער האָבען זיי דערקלערט דעם ציל פון זייער קומען;

דער פּרעפעקט איז געווען שטאַרק בעאונרוהיגט פון די ידיעות, וואָס ער האָט בעקומען, און ער האָט געבעטען פּאָוויל'ן, אַז ער זאָל נישט וואַרטען אויף זייער צוזאַמענטרעפעניש מאָרגען, און אָנגעהמען אַלע פּאָרזיכטס-מיטלען, וואָס די אַגענטען וועלען איהם ראַטען.

אין אָנהויב האָט פּאָוויל געמאַכט דעם איינדרוק פון צו זיין אומצופרידען מיט'ן אָנקומען פון די אומגעריכטע געסט.

— אַלע פּאָרזיכטען — האָט ער געזאָגט — זענען שוין דורך מיר באַראויסגעזעהן, און איך האָב אפילו מורא, אַז אייער איב־טערוועגק, מיינע הערען, קאָן גיכער זיין שעדליך. זי קאָן נאָך אַרויסרופען די אויפמערקזאַמקייט פון מיינע שונאים און שטערען מיר אינ'ם צוזאַמענקלייבען, די בעווייזען וועלכע זענען מיר נויטיג, פרי זיי צו שטערען אין די פערברעכערישע כוונות.

— צי קאָנט איהר אינז דאָס בעסער אויפקלעהרען?

— ניין, איך קאָן נישט. מאָרגען, ערשט מאָרגען אינדער־פריה... נישט פריהער.

— און אויב ס'וועט זיין צו שפּעט? —

— צו שפּעט... מאָרגען?

— דער אינספּעקטאָר וועבער האָט געוואָרנט דעם פּרע־פעקט סעקרעטאָר, אַז דער דאָפּעלטער מאָרד וועט געפּלאַנט אונאָפּרופליך אויף היינט ביינאַכט.

— אויף היינט ביינאַכט! — האָט פּאָוויל מיט אימה אויס־געשריגען — און איך זאָג אייך, אַז דאָס איז אוממעגליך. איך בין זיכער, אַז מיר זענען בעקאַנט אַזעלכע זאַכען, וועלכע איהר ווייסט נישט.

— און אויב דער הער וועברא האָט געוואוסט פון אַזעלכע זאַכען, וואָס איהר ווייסט נישט? אפשר האָט ער בעסער דער־גרונטעוועט די סודות פון אייערע שונאים? אַ בעוויז איז דאָך, אַז מ'האָט איהם שפּיאָנירט, און אַז לסוף האָט ער בעצאָהלט מיט זיין לעבען!

פּאָוויל האָט אַ ביסעל פערלוירען די זיכערקייט אין זיך.

פּערענאַ האָט עס אויסגענוצט, כדי צו אַרויסקריגען די דערלויבניש צו אָפּהיטען איהם ביינאַכט.

— ווער וואוינט מיט אייך אין דער ווילע? — האָט דאַן לואי אַ פראַגע געטון.

— דעם ערשטען שטאָק פערנעהמט מיין פרוי.

— דער פרוי פּאָוויל דראָהט דאָך נישט קיין סכנה?

— ניין, נישט! אין סכנה בין איך נאָר און מיין זוהן. איך נעכטיג שוין דריבער נישט עטליכע נעכט אין מיין שלאָף־צימער, נאָר איך פערשליס מיך דאָ, אונטער דעם אויסרייד, אַז איך אַרבייט. געוועהנליך פערהאַלט מיך דאָ ארבייט ביז שפּעט אין דער נאַכט, און דערביי העלפט מיר מיין זוהן, עדמונד.

— ער נעכטיגט דאָ אויך?

— ער נעכטיגט אויבען אין אַ צימער'ל, צו וועלכען עס פיהרען נאָר די טרעפּען.

— ער געפינט זיך איצט דאָרטען?

— יאָ, ער איז שוין אַוועק שלאָפען.

— ווי אַלט איז אייער זוהן?

— זעכצען יאָהר.

— אַז איהר האָט מורא צו נעכטיגען אין אייער צימער, שרעקט אייך דאָן עפּיס? רעכענט איהר דאָך אוודאי אויף אַן אָנפאַל. פון וועלכער זייט ריכט איהר זיך אַלזאָ, אויפ'ן אָנפאַל? צי האָט איהר שונאים אין דער ווילע גופא? צי רעכענט איהר זיך אויף עמיצען פון דרויסען? אויב ס'איז אַזוי, טאָ אויף וואָס פאַר אַן'אופן קאָן מען זיך אַהער אַריינקריגען? וועגען דעם געהט עס אונז אייגענטליך.

— מאָרגען... מאָרגען וועל איך אייך אַלץ אויפקלערען! — האָט פּאָוויל פער'עקשנט אָפּגעענטפערט.

— פאַרוואָס עפּעס נישט היינט?

— ווייל איך דאַרף צו האָבען קאָנקרעטע בעווייזען... ווי איך האָב שוין אייך פריהער געזאָגט. דער פאַקט פון רעדען אַליין, פון רעדען סתם אין דער וועלט אַריין, קאָן ברענגען צו פאַטאַלע פאָלגען... און איך האָב מורא... איך האָב אַזוי מורא...

ער האָט פאַקטיש אינגאַנצען געציטערט, און אויסגעזעהן אַזוי רחמנות'דיג און איבערגעשראָקען, אַז פּערענאַ האָט איהם געלאָזט געמאַך.

אין דעם מאָמענט האָט דער דינער אָנגעקלאַפּט אין טיר און איז אַריין מיט דער מעלדונג, אַז די פרוי פּאָוויל וויל זיך זעהן מיט'ן מאַן פאַר'ן אַוועקגעהן.

דערווייל איז אַריינגעקומען די פרוי פּאָוויל.

זי האָט זיך העפליך בעגריסט מיט פּערענאַ'ן און מאַזע'ן.

געווען איז זי אַ שעהנע דרייסיג, פינפאונדדרייסיג-יעהריגע דאַמע מיט זעהר אַ ליבען מונטערען שמייכעל, מיט שאַפיר-אויגען און צוכוואָליעטע האָהר. אויף זיך האָט זי געטראָגען אונטער דעם מאַנטעל אַ זיידען באַל-קלייד, וואָס האָט ענטפּלעקט איהרע פּרעכטיגע אָרעמס.

פּאָוויל האָט אויף איהר אַ קוק געטון מיט פערוואונדערונג.

— געהסט אַרויס?

— יאָ, איך האָב דיר דאָך געזאָגט, אַז די הערשאַפט קוטע־ראַר האָבען פאַר מיר אַן'אָרט אין זייער לאָזשע אויף דער אָפּע־רע. נו, און דו אַליין האָסט דאָך מיך געבעטען, אַז איך זאָל אויף אַ ווייל אַריינפאַלען צו מאַדאַם ערסינגער.

— אָך, יאָ! — האָט ער זיך געכאַפּט — איך בין אַזוי פער־פּראַצעוועט, אַז איך האָב זיך פערגעסען אין דעם.

(פ אָ ר ט ז ע צ ו נ ג קומט).

פעלץ-ווערקשטעל פון ח. האכענבערג 2 קאמיענא-גאס

נעהמט אן אלערליי קירזשנער-אויסארבייטונגען לויט די נייעסטע אויסלענדישע פאסאנען און פיהרט אויס רעיפל און צו קאנקורענץ-פרייזען. ספעציאליסט פון פאקען-מאנטלען, פאקענע היטלעך ווי אויך שטריימלעך.

מיט אכטונג ח. האכענבערג, קאמיענא 2, פראנט-גמחלב.

מאשינען-פאבריק Wilh. BACH

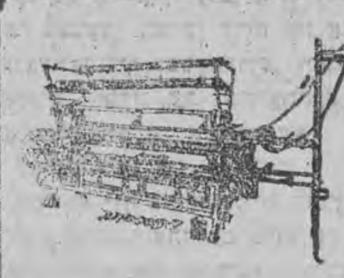

G. m. b. H. APOLDA

ראשעל-מאשינען און קעטלען-ראשעל-מאשינען פאר האנד-און קראפט-בעטריב מיט אויטאמא-טישער מוסטערוועקסעל-פארריכטונג.

פערטרעטער פאר פוילען:

LEON FRIEDMANN i S-ka

ul. 6-go Sierpnia 3, Telefon 6-09.

אמביליגסטען און אויף די בעקוועמסטע בעדינגונגען! קען מען קויפען אלערליי פוטער-ווארען

נאר ביי דער לאנג-יעהריגער פירמע

ל. ב. פעפער, ווסכאדניא 42.

בעמערקונג: די קירזשנער-ווערקשטעל איז אין ארט. די ארבייט ווערט אויסגע-פיהרט פינקטליך און רעעל.

920

Nagroda 200 zł.

W ubiegłą sobotę przed godz. 11-ej wieczorem w drodze z dworca Łódź—Fabryczna, jadąc ul. Składową, Kilińskiego Przejazdem wypadła z dorożki walizka, zawierająca papiery handlowe i drobiazgi.

Uczciwy znalazca zechce oddać ją w biurze firmy EDWARD HEIMAN przy ul. Piotrkowskiej 125.

א קוואליפיצירטער **זשאגאט-וועבער** זוכט ארבייט. אפערטען אין אדמיניסטר. אונטער „טיכטיגער". 787

ס'ווערט געברויכט 8 קוואליפיצירטע **ארבייטערין** צו אזשור-ארבייט, אויך זאל זי זיין בעקאנט ביי דער מאשין. צו ערפאה-רען אין אדמינ. אונטער „אזשור-ארבייטערין" 788

א געוועלב איבערצוגעבען פון זאפארט. צו ערפאהרען נארוטא-וויטשא 12, ביי פנחס ווייסבראט. 786

Dr. med.

STUPEL

Szkolna 12

ספעציאליסט פאר הויט, האר-און וועגערישע קראנקהייטען, מעניער-שוועכע, רענטגענ-טמראפיע און קווארץ-ליכט, עלעקטרא-טעראפיע. נעמט אן פון 12—3 נאכט. און פון 6—9 אין אווענד.

Dr ADAM

GROSGLIK

Al. Kościuszki 27, tel. 51-78.

הויט און וועגערישע קראנקהייטען און ליכט-הייל אינסט. נעמט אן פון 4—7 אין אווענד.

Dr. med.

A. ROZENBLIT

אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען

Aleje Kościuszki 22 telefon 316.

נעהמט אן פון 6-8 אוו.

AKUSZERKA

PIPIKOWA

נעהמט אן געבורטס-הילף און מאסאזשען.

פיעטריקאווער 132

2 קוואליפיצירטע **נייהערינס** ווערען פון זאפארט געזוכט, ביי רוזאנבען, פיעטריקאווער 114, פון 10 — 11 פארם.

Dr. med.

H. Lajchter

קאנסטאנטינער 9. ריג זאכאדניע טעל. 49 66

צאהן-כירורג

ספעצ. פון כירורגישע קראנקהייטען ווי שטשענקעס, ציסטעס, גראנולאמעס, צאהן פונקציעס א.א.וו. נעמט אן פון 1½—5 זונטאג און יום-טוב פון 10 12

Dr. HELLER

ספעציאליסט פאר הויט-און וועגערישע קראנקהייטען.

2 נאווראט 2

נעמט אן ביז 10 פריה, 1—2 און פון 4 8 אוו. פאר פרויען ספעציעל פון 4 5 נאכמיטאג. פאר אומבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען.

לעטשניצע פון דאקטוירים ספעציאליסטען און ערצטליך-דענטיסטישער קאבינעט

זגיערסקא 17 טעל. 33-16.

ד"ר ראקאווסקי	נאז האלז, אויערן קר.	10—11 2—3 6—7
ד"ר ראזשאנער	הויט און געשלעכט קר.	10—11 1—2
ד"ר גאלדשטיין-פאלאק	אויגען-קראנקהייטען	1 — 2
ד"ר ווייסמאן	נערווען קראנקהייטען	12—2
ד"ר ראזענצווייג	קינדער-קראנקהייטען	10—12 4—5
ד"ר פאפיערני	פרויען און געבורט-הילף	11½-1 5—6
ד"ר קאנטאר	כירורגישע-קראנקהייט.	4-5 זונ. 1—2
ד"ר וויינבערג	אינ. הערץ לונגען-קר.	11-1 5½—7
ד"ר סטאפעל	רענטגען	12—2 4—6
א. גראדזענסקי	צאהן-ארצט	3—7
נ. ראזעס	צאהן-ארצט	9—2

צאהן-מונדהיילונג, בעליכטונגען, קראנען, פלאמבען א. א. וו. ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען

א רענטגען-אינסטיטוט

היילונג פון הויט קראנקהייטען, פון קאפ (פארך) מיט רענטגענשטראהלען פאר בעשטראהלען און דורכלייכטונגען קווארץ-לאמפע, דיאטערמיע, עלעקטריזאציע, אלע מעדיצינישע אנאליזען. א קורס פאר שטאמלער. אימפונגען געגען שארלאך (שקארלאטין) פון 4—5 נאכמ.

די לעטשניצע איז אויך אפען זונטאג. וויזיט אין דער שטאט.

Dr. med.

WOLF EYCHNER

פרויען - קראנקהייטען און אקושעריע

זגיערזער 11 טעל. 34-72.

נעהמט אן אין דער לעטשניצע פעטריקאווער 294 פון 12—2 נאכט. און דערהיים פון 6-8 אוו.

AKUSZERKA

G. SALIMONOWA

Szkolna 12

נעהמט אן געבורטען.

דערמיט מאך איך בעקאנט, אז נאך א גרינדליכען רעמאנט, האב איך ערעפענט א'ערשטקלאסיגען

דאמען-און הערן-סאלאן

אונטער דער לייטונג פון בעוואוסטע פאכמענישע קרעפטען.

פרייז-קוראנט פון דאמען-סאלאן	
שערען	60 גר.
מאניקור	60 גר.
וואסער-אנדולאציע	
פארבען די האר מיט אריג. HENNÉ	

פרייז-קוראנט פון מענער-סאלאן	
ראזירען מיט קעל. וואסער	40 גר.
שערען	80 גר.
מאסאזש פון געזיכט	50 גר.
קאפ-וואשען	50 גר.

מיט אכטונג

M. KUPKA

Południowa 12

364

נאר די פא-טענטירטע פאדערט איבעראל

פעלד-בעטען

Palma-Patent ערקענען מיט דער פאבריקס - מארקע

פאר וועלכע מיר גאראנטירען אויף 3 יאהר

שמעקט אויף לאגער און א גרויסען אויסוואהל!

ניקעל-בעטען, ניקעל-קינדער-בעטען, טיש-בע-טען, אמעריקאנקעס קינדער-וועגעלעך, קינ-דער-בענקעלעך אויף רעדלעך ווי אויך מעטער-מאס.

מאטראצען געבעטע, שאטלא-ווע און האנאריסקע

קאזעטקעס און טאפטשאנעס.

בעמ.: בעטלעך מיט וועגעלעך וויס פרייז פרייזן 17 זל., פאלאוס-בעטלעך 14 זל.

רעעלע בעהאנדלונג. פאבריקס-פרייזען. הורט. ווטמליכע רעפערטוארען. דעטייל.

לאדז, פולנאצנא 24, טעלעפאן 85-31.

Lekarz-Dentysta

JAKÓB KARMAZYN

ul. Południowa 2.

פאר פערזיכערטע אין דער קראנקען-קאסע און מלוכה-בעאמטע ספעציעלע הנחות. כמס בעשטעלען קינסטליכע ציינער, ווערען אומזיסט געהיילט די ציינער און בעזייטיגט די וואורצלען. בעראטונג אומזיסט. 197

LEKARZ-DENTYSTA **צאהן-ארצט**

St. GELBERG

זאכאדניא 15, טעל. 31-08

היילט גאנץ פערנאכלעסיגטע ציינער און מונד-קראנקהייטען, צאהן-ציהונג אהן שמערצען, היילט מיט ליכט בעשטראהלונג. ספעציעלער לאבאראטאריום פון קינסטליכע ציינער. נעהמט אן פון 9—2 פארמיטאג און פון 3—7 אין אווענד. צו בילינע פרייזען. 1651

אליכם אישים אקרא וקולי אל בני אדם !!!

בצדק כל אמרי פי ואין בהם נפתל ועקש

אויב איהר ווילט ערלעדיגען אייערע אנגעוועהטאגטע ענינים, זאלסטו קומען צו לויפען אין ביורא

17 פעטריקאווער 17

2-טען הויף, פארטער, דורכגאנג זאכאדניא 52, וואו ס'ווערט ערלעדיגט און געשריבען אלערליי ביטעס לויט'ן אוסטאוו, קלאוזולעס און זא-בעזפיעטשעניעס אויף אלע שטעט אין פוילען, אפעלאציעס, אפאזיציעס, אדוואלאניעס, רעקורסען וועגען פעסער אין קאמיסאריאט-רזשאנדו, ביטעס וועגען דירה איקאורזשאנד-ראזיעמ-טשי און אין אלע פאליציי-בעצירקען, אקטען-אינטערציזיעס, אקטען דאראוויזנעס, קארנע ספראוועס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אלע שפראכען.

ספעציאליסט פון שותפות-אקטען.

רעכט-קאנסולענט י. מאנעלא, פעטריקאווער 17, זאכאדניא 52.

ZAKŁAD RYSOWNICZY i malowania ręcznego

M. Szwarcowski

NARUTOWICZA 36, tel. 35-25.

stale na składzie wielki wybór wzorów do haftu ręcznego i maszynowego. – Ceny niżej konkurencyjne. 970

Dr. med.

BRAUN

פאלודניאווא 28.

טעלעפאן 40-26

ספעציאל-ארצט פאר הויט און וועגערישע קראנקהייטען און מענער-שוועכע. בעהאנדלונג מיט קווארץ-ליכט (ה"ר-אויספאל)

נעהמט אן פון 9—11 פריה און פון 5—8 אווענד.

Dr. med.

L. Pikielny

ספעציאל-ארצט פאר ריען, בלאזען און האר-ן-קראנקהייטען

Nawrot 8

telefon 19-90.

עמפפאנגט פון 4—7 אין אווענד

בעקאנטמאכונג.

נעו. צו פערשפרייטען פאך-„P ACA" קענטעניסע צווישען יודישע פרויען אין לאדז, וואולטשאנסקא 21.

דערמיט מאכען מיר בעקאנט, אז מיר נעהמען אן איינ-שרייבונגען פון פרויען און פרייליינס אויף פאלג. אבטיילונגען:

1) נייעריי — צושניידען און וועש-נייהעריי;
2) הוטען-פוצעריי—קאפעלושען און מאלען רעליעף;
3) קראוואטען-מאכעריי;
4) מאניקור און אנדולירען;
5) דאמען-שניידעריי און קינדער-קאנפעקציע;
6) שטיקעריי און פערש. האנד-ארבייטען.

דער סעקרעטאריאט נעהמט אן איינשרייבונגען טעגל. פון 9—1.

243

HEMOROIDY

STAN ZAPALNY · KRWAWIENIE

SWĘDZENIE

USUWA

HEMORIN-KLAWE

מעבעל | קויפט נישט קיין | מעבעל

מעבעל

בעפאר איהר איבערציינט אייך נישט איז מיין

44 מעבעל-געשעפט גדאנסקא (דלוגא) טעלעפאן 62-56 44

CH. ŁAZNIK

נאר ביי מיר קענט איהר **מעבעל** שעהן, גוט, בעקוועם פערשידענע און ביליג.

בעמערקונג: אויך קויף איך פערשידענע מעבעל, דיוואנען, מאלצען, ניי-מאשינען, סאמאווארען, אנצינער א. א. וו. אויך צאהל די העכסטע פרייזען. קומט און איבערצייגט אייך.

לעטשניצע פון דאקטוירים ספעציאליסטען

בזשעזשינער 11, טעל. 63-37

אפען פון 9 פריה ביז 7 אווענד.

ד"ר וואלינסקי	נאז, האלז, אויערן קר.	3—4
ד"ר קערשנער	קינדער קראנקהייטען	9½-12 4-5
ד"ר שיפמאן	אינערליכע קראנקה.	11—1
ד"ר לוביטש	הויט-און געשלעכט-קר.	12—2
ד"ר שמירגעלד	נערווען און געמיטליכע קר.	1—3
ד"ר גאלדבלאט	אויגען-קראנקהייטען	12½—2
ד"ר עליאסבערג	כירורגישע-קראנקה.	1—3
ד"ר בערגמאן	פרויען און געבורטס-הילף	3—4

פסיכא-טעראפיע, שפראך-שטערונגען ווי שטאמלען א. א. וו. פאקען-שטעלען, קינסטליכע בערג-זון בעשטראהלונג איינ-שפריצונגען, מאסאזשען, עלעקטריזאציע, אפעראציעס. אויף פערלאנג — וויזיטען אין שטאט. — אין לאבאראטאריום ווערען געמאכט אלע ארט אנאליזען, ווי אויך פלעגמא און בלוט.

אימפונגען געגען שקארלאטין.

ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען א

דענטיסטישער קאבינעט

עס נעהמט ן אן:

ד"ר זילבערשטיין	צאהן-ארצט	10—2 נמ.
ד"ר לאזשינסקי סמאראפאלסקא	צאהן-ארצט	5—7

קינסטליכע ציינער, קראנען, פלאמבען א. א. וו.

די לעטשניצע איז אויך טעטיג זונטאג.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman.
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.